

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Authorized as second class mail, Post Office Dept., Ottawa

Už išlaisvinimą Lietuvai!
Už ištikimybę Kanadai!

FOR LIBERATION OF LITHUANIA!
FOR LOYALTY TO CANADA!

Nr. 3 (95) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1949 m. SAUSIO (JANUARY) 21 d.

PRICE 10c. IX METAI

PRASIDEDA DIDIS „ŠALTASIS KARAS“ TARP RYTŲ IR VAKARŲ

Maskvos lenktynės dėl Vokietijos

Maskva taip veike, kad Europa po karo, kuris ją sugriove, visai sugniužtu. Tada, ji tikėjosi, ji galės sutvarkyti vokiečius pagal sovietinį kurpalį ir Europa pasilms, kaip pasauta zuikis, už ausu, na, ir sudoroti. O po to jau ir Amerika. Tai butu viskas, ko bolševikai nori. Bet tuos planus sutrukdė Marshallo planas, kuriuo Europa istatytą i atsigavimo vėzes, ir jau ima tvarkytis.

Tas faktas pakreipe Sovietu žygus kitais keliais. Maskva dabar nusistato pertvarkyti rytinę Vokietiją. Tam tikslui visu pirma reikalingas vokiečių palankumas, ir palankumui susidaryti Maskva duoda vokiečiams suki: „Vokietija — vokiečiams“. Tai nera malonu Vakarams, bet Lenkijai — peilis.

Lenktyniaujant su Vakarams dėl Vokietijos, Stalinas jau išpejo savo marionete — Lenkija, kad jai teks pasiaukoti, teks atsisakyti gautu is Vokietijos žemių.

Kaip raso Paryžiaus laikraštis „Aurore-France Libre“, Stalinas Lenkijos valdžiai isakmiai isdėstė: „Siuo metu Europoje mes susiduriame su daugeliu sunkumu. Kodėl? Kad Vokietijos klausimas ligiol tebera neisspreistas. Kaip ji isspresti? Dabar ismuse valanda, kuria mes turim keisti savo politiką. Vokietija mums reikalinga, todėl bet kuria kaina turime rasti bendra kalbą su vokiečiais. As zinau, kad Lenkijos, Cekoslovakijos viesoji nuomone yra prieš vokiečius. Taciau as pasitikiu jums ir jusu propaganda. Jus turite savo gyventojus apsviesti, kad netrukus prireiks placių koncesiju. Ligiolines musu priemones efekto nedave. Vokiečiai skaudžiai pergyvena Rytprusiu ir Silezijos netekima ir nenori atsisakyti Poznanės. Savo pusen vokiečius galime patraukti tik pažadėdami jiems revizuoti rytines Vokietijos sienas. Mes esame nusprende sia revizija jiems suteik-

ti. As gerai numatau ta reakcija, kuria Lenkijoje issauks siu sričių grazinimas. Taciau jus turite valdžia savo rankose ir as jums pasitikiu“. Taip Stalinas pasake „prezidentui“ Bierutui ir „premjerei“ Gottwaldui. Pasake — paktavo.

Taip Sovietai daro lenktynes su Vakarams, kurie savo kapitalais bando padeti Europai atsigauti ir atsistoti prieš Sovietu gruo-boniskuma. Sovietai todėl skubiai sovietizuoja rytinę Vokietija ir ruosia joje paskelbti sovietine Vokietija, kurios šukis bus: „Visa Vokietija laisva ir vokiečių valdoma“. Kai rytinė Vokietija jau bus istikimose balseviku rankose, Maskva gales skelbti ir kita suki: „Salin is Vokietijos Amerikos, D. Britanijos ir Prancuzijos okupacija“.

Vakarai, visa tai zinodami, taip gi daro vokiečiams nuolaidu, kur-as jau pajuto ir lietuviai trem-

tiniai (Sv. Sosto delegaturos panaikinimas). Vokietija, tokiu budu, jau atsistoja savo atsikurimo ir atgavimo savo galybes kelian. Kas tose lenktynese bus gabesnis, pajegesnis ir daugiau laimes?

Lietuvių tautinių šokių šokėjų grupė Kanados Londone, Ont. Nuotrauka E. Gumbelevičiaus.

Japonija bus rytine uztvara prieš Sov. agresija

Bolševiku isiverzimas i Kinija, kuri baigiama okupuoti; sovietinimas rytines Vokietijos ir ginklavimas bei bendras bolševikines agresijos augimas vercia rimtai susirupinti Vakarinės demokratijas. Jelgu Marshallo planas daug padeda Europai atsigauti, tai Azijos rytuose jis nedave tokio efekto: Kinija atsidure agonijoje, nes bolševikiniai ginklai galingesni uz amerikonus dolerius, kurie nemoketa ten tinkamai sunaudoti. Todėl pavojus gresia. Kas daryti?

Jos autorius, kalbedamas visuomeniskai krikščioniskojo sąjūdžio vardu (Ruch Chrześcijancko-Spo-

rie nemoketa ten tinkamai sunaudoti. Todėl pavojus gresia. Kas daryti?

Kaip pranesa dienraščiai, esąs rastas toks isėjimas. Politiniai ir kariniai JAV vadai prieje isvadose, kad pirmasis pylimas prieš sovietine agresija gali buti Japonija. Todėl jau esanti parūsta Japonijos ekonomines stabilizacijos programa. Ta kryptimi gen. Mac Arthuras jau gaves nurodymu.

Amerika ginkluoja Atlanto Sąjungą

WASHINGTON. Turint prieš akis fakta, kad Sovietai nepildo pokarinių sutarčių bei susitarimų, okupuoja vis naujus krastus ir di-

dina savo agresija, JAV nutare remti Atlanto Sąjungą, su kuria sudaro sutarti.

Netrukus manoma paskelbti Atlanto Sąjungos pakto detales, kurios, kaip teigiama, busiančios labai idomos. Atlanto Sąjungos paktas, po paskelbimo Monroe, (1823 m.) doktrinos, kuria Amerika buvo „apsitverus“ savyje, busias dideles reikšmes aktas. Juo Amerika atvirai isijungia i viso pasaulio politikos katila. Amerika pagaliau isitikino, kad toliau užsidarius gyventi negalima. Visu kontinentu ir visu krastu žmonijos likimas dabar yra susijęs ir neatsiejamas.

Prie Sąjungos, kuria sudaro D. Britanija, Prancuzija, Belgija, Olandija ir Liuksemburgas, JAV stengiasi pritraukti Airija, Portugalija ir Ispanija. JAV Valstybės Departamentas pabrėže, kad kova yra totaline ir neutralios valstybės negali tiketis jokios paramos. Tai yra nukreipta prieš Skandinavijos valstybių bloka — Svedija, Danija ir Norvegija, kurioms Svedija siulo laikytis neutraliteto.

JAV pasizadejo Atlanto Sąjungos valstybes apginkluoti ir, pagal Marshallo plana, visokeriopai paremti. Toks milziniskas planas pareikalaus nepaprastai daug pinigų ir darbo.

Rysium su tais pasiruosimais, Trumanas applanke Marshalla ir su juo tais reikalais taresi, nors sis sergas.

— Vokiečių komunistu vadas Berlyne Schultze, kaip ir Jugoslavijos Tito, kviecia Vokietijos komunistus atskratyti Maskvos, nes dėl Maskvos, Vokietijos komunistai neteke pasitikejimo, nors Hitlerio laikais uz juos buvo paduota 5 mil. balsu.

— Saugumo taryboje JAV pareikalavo is Olandijos atsaukti is Indonezijos savo karines jegas ir leisti Indonezijai apsispresti. Olandija nesutinka.

Karas Palestinoje baigiamas

LONDON. Zemuosiuose Anglijos Rumuose prasideje debatai parode, kad D. Britanija sutinka su ta padetimi, kad Izraelis paskelbe, jog Palestina islaisvinta ir karas baigiamas. I W. Churchillio pasakymus, kad reikia baigti „ta nevykusi naujos zydu valstybes boikota“, uzs. reik. min. Bevinas dave suprasti, kad Anglija zada pripazinti Izraelio valstybes nepriklausomybe, paleisti Kipre internuotus karinio amžiaus zydu is eiti prie santykiu sunormavimo.

PRANCUZIJA SUSITARIA SU ANGLIJA

LONDON. Cia lankesi Prancuzijos min. pirm. ir uzsienu reik. min. R. Schumanas, kuris uzsienu politikos klausimais taresi su D. Britanijos uzsienu reikalu ministeriu E. Bevinu. Be kitu reikalų, buvo aptartas ir Atlanto Sąjungos, kuriai abi valstybes priklauso, prapletimo klausimas. Britai esa linke i Atlanto Sąjungą kviesti Skandinavijos valstybes, o Prancuzija siulanti Italija.

Kadangi R. Schumanas po konferencijos pareiske spaudai, kad jam pirma karta teko dalyvauti tokioje konferencijoje, kur galimai buvo susitarti visais klausimais, tai daroma isvada, kad ir tuo klausimu susitarta.

Lenkiskas Didžiosios Lietuvos projektas

LONDON. J. Wezyk isleido 30-ties puslapiu knyga „Wilika Litwa“ — Didžioji Lietuva, kuriuje bando isspresti lietuviu-lenkugudu santykiu problema, modifikuotos istorines Lietuvos remuose,

Jos autorius, kalbedamas visuomeniskai krikščioniskojo sąjūdžio vardu (Ruch Chrześcijancko-Spo-

leczy), teigia, kad Lietuva tai ne tik Kauno valstybe, Sventoji Zemaitija su Klaipeda ir siaura Vilniaus krasto juosta, bet — ir Suvalkai, Brasta, visas Pagirys, Minskas ir visa Gudija, siekianti daug toliau i rytus, negu dabartinės Gudijos sienos ir taip pat rytine Prusijos dalis. Ji apima plota, kuriame prieš kara gyveno 15-17 milijonu gyventoju, kalbančiu trim kalbom — lietuviu, lenku ir gudu. Tai butu Didžioji Lietuva, kurios sudaryma autorius ir gina.

— Turkojoje kabineto krize. Hasan Saka kabinetas atsistatydino todėl, kad premjerui nepavyke susitarti dėl apdejiimo mokescias turtingesniuju ir nepasiseke sumazinti kainas.

SOVIETŲ SĄJUNGA VOKIETIJOJE ORGANIZUOJA KARINĘ JĖGĄ

Vokietijai uždrausta tureti kariuomene. Bet Sovietai, siekdami savo tikslu, lengvai ta nusistatyma apeina. Sovietu okupuotoje Vokietijos daly dabar sparciai organizuojama policija, kuri turi atstoti kariuomene. Faktinai tai ir yra kariuomene, tik tai policijos varda turi.

Ta sovietine policija apginkluota lengvaisiais ir sunkiaisiais pestininku ginklais, motorizuojama ir tiekiamas sarvuociais. Vykdomas ir politinis sovietinis apmokymas. Taip raso tos dalies Vokietijos zinovai. Pabrėžiama, kad policijos apimtis ir apginklavimas prilygsta moderniskai kariuomenei.

— Amerikos Kongresas įneštas įstatymo projektas, pagal kurį Amerikos kariuomenėn galėtų įstoti svetur gyveną nepiliečiai.

Sudaroma Europai ginti armija

BRUXELLE. Europos vakaru valstybių sąjungos karo ministrai, posedziave Briusely, nutare sudaryti Europai ginti armija, suvienodinti mobilizacijos ir karo jėgų sudarymo planus ir veikti didžiausiam kontakte.

— JAV susirupino mangano kasmu (Maine valst.), nes 47 proc. jo ligiol importuojama is Sov. Sąjungos. Manganas reikalingas geležies ir plieno gamyboje, ypac karo pramoneje.

— Rodoso saloje prasidėjo Izraelio derybos su Egiptu dėl taikos.

— Čiangkaišekas paprašė didžiasias valstybes tarpininkauti dėl pilietinio karo paliaubų.

— Izraelio kariuomenė išiveržė i Libanono teritoriją, o Libanono i Izraelio. Bet eina prie susitarimo ir taikos.

— Pietinės Afrikos Durban mieste prasidėjo žiaurios juodukų skerdynės su indais. Išskersta 300 indų.

— Vokiečių kalba išbraukta iš oficialaus pasaulinės paštų sąjungos sąrašo, o įrašytos rusų, arabų ir kinų kalbos. Sąjungos iniciatorius ir kūrėjas buvo... vokietis Henrich von Stephen.

— Vokietijon atvyko naujas BALFO igaliotinis J. Valaitis ir pradejo darba kontakte su p. Rovalte.

— Ottawoje sausio 17 d. pradedtas pardavinėti margarinas, kuris Kanadoje buvo draudžiamas kaip kenksmingas sveikatai. Dabar jam gaminti bus padidintas zaliavu importas.

RYTŲ AZIJAI GINTI KONFERENCIJA

Sausio 21 d. prasides konferencija, kurioje dalyvaus Britu gubernatoriai Pietu Azijai, Malajams, Singapuriui, Hong-Kongui, Borneo ir kitoms sritims, ir tarsis dėl gynimo Rytu Azijos. Tai vis mobilizacija jėgų prieš balseviku agresija.

KINIJOS KOMUNISTAI REIKALAUJA DAUGUMOS

PEPING. Kinijos komunistai, vadovaujami is Maskvos, pareikalavo visos Kinijos valdzios penkiu vietu, o Kuomintangui palieka, zinoma, tik tai laikinai, tris vietas. Be to, reikalauja panaikinti demokratine konstitucija ir isduoti „karo kriminalistus“, kuriu tarpe ir Ciangkaiseka. Kad komunistai sukele kara ir, svetimuju padedami, nusiaube visa Kinija, tai jie ne kriminalistai. Bet tik tokiomis salygomis jie sutinka paskelbti karo paliaubas.

GG SKAITYTOJŲ ATSIPIRAŠOME

Dėl pasenusio mūsų linotipo gedimo, „NL“ negalima padaryti tokios, kokią galima būtų padaryti. Daugelis paruoštos medžiagos lieka. Tėnka pasinaudoti jau ir pasenusia, seniau surinkta. Norint išvengti nepunktualumo, teko pasinaudoti svetima spauduve, kuri neturi nei lietuviškų, nei mums tinkamų rašmenų. Už tai GG Skaitytojus atsiprašome. Dėsiame pastangų, kad leidyba būtų sutvarkyta. Red ir Adm.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaguoja: Redakcinis Kolektyvas
Redaktorius Jonas Kardelis.
Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by Lithuanian League of Canada

Kanados Lietuvių Centro Tarybos Pirmininkas

Jonas Juškevičius organizaciniais ir suvažiavimo klausimais

Artėjant Kanados lietuvių organizacijų atstovų ir Kanados Lietuvių Tarybos skyrių atstovų suvažiavimui, labai svarbu turėti galimai tiksliai aiškumą ir organizacijos ir suvažiavimo — seimo klausimais. Tais klausimais kreipiausi į Kanados Lietuvių Centro Tarybos pirmininką p. Juškevičių, kuriam pirmininkaujant, daugumas organizacinio darbo, jungiančio dabar visus Kanados lietuvius, buvo nuveikta.

— Nors visi mes žinome, kad Kanados Lietuvių Centro Taryba turi vieną tikslą: apjungti visus Kanadoje gyvenančius lietuvius į visų bendrą vienybę, kurios tikslas: siekti didžiausiojo uždavinio — lietuvių tautos laisvės ir Lietuvos valstybės nepriklausomybės, bet dėl didesnio aiškumo aš prašau Tamstą pasakyti šiuo klausimu dar kartą, kad ir naujai atvykstantieji lietuviai, kurie neturėjo progos dalyvauti Kanados lietuvių susirinkimuose bei suvažiavimuose ir negalėjo sužinoti organizacijos ir veikimo principų, kad ir jie galėtų visa sužinoti ir prie jos dėtis.

— Tamsta, kad ir naujas kanadietis, bet kaip laikraštininkas, kuriam, be abejo, teko dirbti organizacinį darbą, be to, ir tremtyje, Vokietijoje, redaguoti nepartinę ir nesrovintį, visus okupacines Britų zonos lietuvių jungiantį laikraštį — „Lietuvių žodį“, — Tamsta supranti mūsų tikslus ir visai teisingai formulavai Kanados Lietuvių Tarybos tikslus ir uždavinius. Taip buvo, taip yra ir taip bus ir ateityje. Tikslai dėl formavimo aš tuos tikslus ir uždavinius galiu formuluoti jau KLCT priimta formule: „Kanados Lietuvių Taryba (KLCT) yra nepartinė organizacija, siekianti apjungti šiame krašte gyvenančius lietuvius kovai už laisvą, nepriklausomą, demokratinę Lietuvą“ (KLCT statuto 1 par.). „KLCT tikslas — žadinti narių meilę lietuviškai kalbai ir savo tautos praečiai, remti lietuvišką šeimą, mokyklą ir kitus tautinės kultūros židinius, ugdyti narių demokratinį susipratimą bei solidarumą ir sąmoninti narius dėl Lietuvių Tautos siekimų“ (2 statuto par.). Jeigu prie to pridėtume irgi iš statuto dar vieną principą, kad mes esame lojalūs, o aš pats pasakysiu — vertiname ir branginame Kanados valstybę ir jos įstatymus,

tai ir būtų tiksliausia, ką aš turėčiau aiškiai ir tiesiai visiems pasakyti, — tvirtai pareiškę p. Juškevičius ir pridėjo: „Tais pagrindais, tais principais aš kviečiu visus Kanadoje gyvenančius lietuvius dėtis prie organizacijos ir remti visų Kanados lietuvių vienybės tikslus, KLCT darbą ir pastangas. Tai yra bendri mums visiems, visokių pasaulio žmonių ir visokių politinių įsitikinimų lietuviams tikslai ir siekiai, išskyrus tikslus, kurie palaiko Lietuvos okupaciją ir prieš tą okupaciją nepasidaro ir kuriems nesvarbi yra žmogaus laisvė ir Lietuvos nepriklausomybė.“

— Apie KLT tikslus ir uždavinius Tamsta, p. Pirmininke, labai aiškiai pasakė ir dėl to, esu tikras, niekam abejonių nekils, bet... apie kokią organizaciją Tamsta kalbi?

— Tamsta teisis: organizacijų vardai bei pavadinimai dabar tikrai yra susimaišę ir surizgę, kad tikrai jau sunku kartais dėl to susikalbėti. Aiškumas reikalingas. Todėl paskutiniame KL Centro Tarybos posėdyje tas klausimas ilgokai buvo svarstomas ir ieškoma kaip nors tuos vardus taip išryškinti, kad organizacijos iš vardo jau galima būtų atskirti ir vis dėlto, kadangi tai liečia pačios KLCT darbą, kuriuo organizacija buvo sukurta, tai kad siekiant aiškumo vis dėlto kur nenuklystų į šalį. Turėdamas prieš akis aiškų faktą, kad organizacijai vardą duoda organizatoriai, kaip ir dabar kad yra padaryta, bet ji gali keisti ir visuotinis suvažiavimas, — taigi aiškinkimės. Kanados Lietuvių Taryba yra sena Kanados lietuvių organizacija, kuri apjungia visas — savišalpinės, bažnytinės, politinės, ekonominės ir kitos organizacijos ir klubus. Šių visų organizacijų atstovai visuotiniame suvažiavime renka Kanados Lietuvių Centro Tarybą, kurios pirmininko pareigas man tenka garbė dabar eiti. Taigi — KLCT yra aukščiausias visų Kanados lietuvių ir jų organizacijų organas. Tai viena. Dabar antra. Ši Kanados Lietuvių Centro Taryba, atvykus ir tebevyksiant iš užjūrio daugiau ateivių lietuvių, daugiausia tremtinių, kurie apsigyveno naujose vietovėse, kur senųjų ateivių organizacijų nėra arba ir visai negyvenamose vietose, bet kurie taipgi reikalingi or-

ganizacijos ir organizuoto dalyvavimo visų lietuvių bendrame darbe, ypač siekiant didžiųjų tautos tikslų, Centro Taryba susirūpino organizuoti skyrius. Lietuviai, ypač naujai atvykusieji, gyvai atsiliepė ir pradėjo steigti Kanados Lietuvių Tarybos skyrius. Bet kadangi daugelyje vietų daugiau lietuviškų organizacijų nebuvo, tai į tuos skyrius suėjo ne organizacijų atstovai, bet pavieniai asmenys. Tokiu būdu, iš organizacijų atstovų organizacijos pasidarė skyriai, kuriuose dalyvauja asmenys individualiai. Taip ir susidarė terminų neaiškumas, nes vardas ir tai ir kitai organizacijai liko tas pat. Todėl paskutiniame savo posėdyje Kanados Lietuvių Centro Taryba priėjo išvados, kad vardas reikia skirti. Prieta tokiu nusistatymo: Kanados Lietuvių Taryba, kaip organizacijų organizacija, ir toliau pasilaiko savo vardą. O tai organizacijai, kurią ji suorganizavo, pasiūlyti išryškintą vardą: **Kanados Lietuvių Tarybos Organizacija**. Ją sudaro atskiri asmenys, individai, ne organizacijų atstovai. Man regis, — pabrėžia Pirmininkas p. Juškevičius, — toks vardų išryškimas bus aiškus ir teisingas, nes ši pavienių asmenų organizacija yra sukurta ne kieno nors kito, tikslai pačios Kanados Lietuvių Centro Tarybos. Aš manau, kad tokio KL Centro Tarybos nusistatymo ir reikia laikytis, — tai ir bus aišku.

— Ar kovo 26 ir 27 dienomis bus vienos tų organizacijų suvažiavimas ar abiejų?

— Abiejų. Jos darbu pasiskirstys. Nors galutinai dar nenustatyta pati suvažiavimo dienotvarkė, bet manysiu, kad geriausia būtų padaryti pirma KLCT suorganizuotos savo organizacijos, t.y. — Kanados Lietuvių Tarybos Organizacijos skyrių atstovų suvažiavimą, o po to — Kanados Lietuvių Tarybos posėdžius. Pirmoji sudarys savo centro komitetą, o antroji išrinks Kanados Lietuvių Centro Tarybą.

— Kokiu principu tai bus daroma?

— Kanados Lietuvių Centro Tarybos statusas dabar ruošiamas ir šią savaitę bus, regis, paruoštas galutinai. Jis dabar yra galutinai formuluojamas specialios statutu ar konstitucijai ruošti komisijos. Po ranka jos neturėdamas, aš tiek galiu pasakyti, kad jos principai bus artimiausi jau paruoštojo KLT Organizacijos statuto principams. O pats susiorganizavimas bazuojamas nepartiškumu, nesroviškumu, visų vienybe ir dar tuo principu, kad jos centre nevyrautų, neturėtų daugumos, ne viena srovė, nei kuri politinė bei ideologinė organizacija. Tikslas — išlaikyti pusiausvyrą, ir apsaugoti nepartinę vidurio liniją.

— Ar dėl kurių nors priežasčių nesusitrukdys suvažiavimas ir tikrai įvyks kovo 26-27 dienomis?

— Kliūčių jokių nenumatoma. Jau dabar KLCT yra nusistatę, kad į suvažiavimus organizacijos renka atstovus nuo kiekvienų 50-ties organizacijos narių po vieną atstovą. Taip KLT skyriai siunčia atstovus į KLT Organizacijos (pavienių individų) atstovų suvažiavimą, taip ir visos organizacijos renka ir siunčia savo atstovus į organizacijų atstovų suvažiavimą, kuris išrinks Kanados Lietuvių Centro Tarybą. Jau dabar organizacijos tokiu santykiu gali rinkti atstovus; kaikurių jau yra išrinkusios.

Dėl suvažiavimo Pirm. p. Juškevičius dar pridėjo, kad jam ruošti yra sudaryta speciali komisija, kuri stengsis

Uisi JAU lietuviai susivienijo

ATVYKSTA VLIKO PIRM. KUN. KRUPAVIČIUS IR
VYKDOMOSIOS TARYBOS PIRM. SIDZIKAUSKAS

KANADOJE TRŪKSTA
BUTŲ

Chicago (Bg.) „Naujienų“ patalpose įvyko metinis Chicago Amerikos Lietuvių Tarybos susirinkimas, kuris buvo ne eilinis, nes pirm. K. J. Mačiukas pareiškė, kad pirmą kartą dalyvauja ir ketvirtosios grupės (tautininkų) atstovai, kurie veikė atskirai. Pirm. Pirmininkas, sveikindamas atstovus, išreiškė džiaugsmą, kad Amerikos lietuviai pagaliau sujungė savo jėgas bendrai veiklai — kovoti už Lietuvos valstybės išlaisvinimą ir ginti jos žmonių teises. Susirinkimas naujuosius atstovus priėmė plojimu.

ALT-o centr. valdybos vice pirm. adv. A. Olis pranešė, kad ALT-o Centras yra numatęs pravesti Amerikoje \$100.000 vajų, kuris prasidės vasario 1 d.

Iš Europos atvyksta VLIK-o pirm. kun. M. Krupavičius ir Vydamosios Tarybos pirm. V. Sidzikauskas. Po jų priėmimo New Yorke ALT Centro Valdyba kartu su svečiais prieš vasario 16 d. numato vykti į Washingtoną pasimatyti su aukštaisiais Amerikos valdžios pareigūnais. Ta proga bus daromi žygiai Washingtono painformuoti kongresmanus, senatorius ir administracijos aukštuosius pareigūnus apie Lietuvos padėtį ir išgauti iš jų deklaracijų ir pareiškimų Vasario 16 d. proga dėl Lietuvos valstybės išlaisvinimo galimybių iš bolševikų okupacijos.

Kun. M. Krupavičius ir V. Sidzikauskas numato Amerikoje išbūti apie 3 mėn., todėl ALT-as jiems yra numatęs suruošti prakalbų maršrutą po lietuvių kolonijas. Tikimasi, kad Vasario 16 d. minėjime Chicagoje dalyvaus V. Sidzikauskas, o New Yorke — M. Krupavičius.

O kaip su Kanada?

Iki Kanados parlamento sesijos beliko tik dvi savaitės, bet daugelis parlamento narių dar negauna Ottawoje butų.

— Berlynas. Sovietai sulaukė visus siuntinius į Berlyną iš JAV ir vakarinės Vokietijos.

“NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS” VAJUS

Daugelis mūsų bendradarbių — platintojų siunčia naujų prenumeratorių sąrašus, perlaides ir pinigus. „Nepriklausomos Lietuvos“ prenumeratorių skaičius auga.

Ir bendradarbiams — platintojams už jų nuoširdų darbą bendram tikslui ir užsiprenumeravusiemis laikraštį „NL“ redakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja.

Nors prenumerata bus kolektuojama visus metus, bet naujametinis vajus netrukus artinsis prie galo, kuris numamas vasario 26 dieną. Ta data sutampa su užgavėnėmis. Visus „Nepriklausomos Lietuvos“ bičiulius, rėmėjus, bendradarbius maloniai prašome tą užgavėnių balių, koncertą, pobūvį skirti „NL“ vajui sustiprinti ir jo pelną skirti „Nepriklausomai Lietuvai“.

Tautiečiai! Jūsų darbas ir pasiaukojimas neliks be gerų vaisių. Kiekvienas Jūsų prisidėjimas prie bendrojo darbo stiprina mūsų vienybę, gaivina lietuvių ir tobulina Jūsų vienintelį Kanadoje laikraštį — „Nepriklausomą Lietuvai“.

Montrealis, Torontas, Hamiltonas, Winnipegas, Vancouveris, Moor Lake, Welland ir kitų vietovių tautiečiai — visi į lietuvišką talką — paremti „NL“ vajų!

“NL” red. ir admin.

Ką rašo kiti

“MŪSŲ KELIAS”: (Vokietija) „Mūsų spaudai išeivijos kultūrinio aprūpinimo bare tenka vienas pirmiejių

padaryti geriausiai, kaip tikslai ji sugebės.

— Man regis, — baigė KLCT Pirmininkas p. Juškevičius, — kad pasakiau visai aiškiai. Man belieka prašyti visus lietuviškas organizacijas nuoširdžiai ir vieningai dalyvauti suvažiavimuose ir siųsti savo atstovus. Nors Kanadoje nuotoliai ir labai dideli, bet toki suvažiavimai įvyksta tikslai kartą per metus, ir tą kartą tenka pasiaukoti, nes tas tikslas, kurio Kanados Lietuvių Taryba siekia, yra brangus visiems geros valios lietuviams ir jam reikia aukotis!

Šiuos p. Pirmininko labai aiškius pasakymus patiekiu GG Skaitytojams.

J. Kardelis.

uždavinių... Ji išeivui dažnai atstodavo knygą ir mokyklą ir net organizaciją. Ji, pagaliau, likdavo dažnai vieninteliis šaltinis, kurio pagalba jie pajėgdavo išsilaikyti tautiškai susipratusiai... Spauda pasirodė sugebanti atlikti tikrai istorinę misiją...“

Svarstydamas faktą, kad tremtiniai iš Vokietijos persikels kitur, laikraštis rašo: „Jau dabar reiktų svarstyti, kur įkurti Pasaulinį Lietuvių Spaudos Centrą ar leidyklą. Toks centras (pav. Kanadoje) turėtų leisti vieną pajėgų ir stiprų savo turiniu pasaulio lietuvių laikraštį, pasiekiantį visus penkių kontinentus, jame bendradarbiaujant visiems pajėgiems lietuvių žurnalistams. Nuo minties leisti kiekvienai srovei savo laikraštį reikėtų atsisakyti“.

Mielai likimo draugei,

RUTAI VAISVILAITEI,

dėl jos tėvelio mirties Vokietijoje, reiškiau nuoširdžią užuojautą.

Aldona Ratavičiūtė.

Lankydami gražiąją Montrealo vasarvietę Ville Lasalle aplankykite

LIETUVISKA SVETAINE

Edward St. 7682, Montreal

Įvairūs užkandžiai, šilti ir šalti gerimai, lietuviška muzika.

S. MAZULAITIS

Lietuvis siuvejas

Priimu vyrų ir moterų drabužių užsakymus iš savos ir klientų medžiagos. Vėliausios Europos ir Kanados mados. Kaina prieinama.

6820 Monk. Blvd. Ville Fimard Montreal,
Telef. TR. 3363. Tramvajus 36.

PHOTO CINE GRAPHIC STUDIO
656 Yonge Street, TORONTO. Tel. PRincess 2363.

Reikalingi agentai

portretų reprodukcijoms ir padidinimams rinkti Montreal, Toronto ir kt. miestuose. Galima uždirbti ligi 100,- dol. savaitėje.

MŪSŲ GALYBĖ-ORGANIZUOTAS DARBAS

Kas mokėsi Lietuvos mokykloje visi gerai žino tą pamokymą, kurį senas tėvas padarė sūnams: susikvietęs nesantaikoje gyvenančius savo sūnus, padavė jiems šluotą ir pasiūlė ją perlaužti. Nė vienas iš sūnų to padaryti neįstengė. Tada tėvas paleido šluotos raiščius ir pasiūlė virbus sulaužyti. Virbai, žinoma, kiekvieno sūnaus rankose lengvai lūžo. Tada tėvas sūnams pasakė pamokymą, kad ir

jie bus atsparūs prieš išorinius veiksmus iki bus tarpusavyje vieningi, o vienybei pairis ir jų atsparumas bus menkas.

Šis pamokymas labai pritaikytinas mūsų lietuviškai šeimai, išblaškytai kitų tautų masėje čia Kanadoje ir pagaliau visame pasaulyje. Jei mes nebūsime vieningi, neturėsime vienas su kitu tamprų ryšių, kiekvienas atskirai pasijusime, kaip tas šluotos virbas, silpnai atsispirti prieš aplinkos veikimą ir labai dažnai, jei ne kūnu, tai dvasia, palūšime. Būdami vieningi, vienas kitam paslaugūs, mes jausimės esą gana didelės vieningos šeimos nariai, pajėgį ne tik nepalūžti, bet sukurti gražių materialinių ir dvasinių vertybių.

Tie ryšiai, kurie mus galėtų surišti į stiprų vienetą, be abejonės, yra lietuviškos organizacijos.

Organizacijos, veikdamos kaip vienetai ir turėdamos užnugaryje pritarmą ir paramą didelio skaičiaus savo narių, nariams, tautai ir kraštui padarys daugiau, kaip kad pavieniai žmonės, nors ir veiklūs jie būtų.

Pagaliam, veikiamą organizacijos nariui yra daugiau progų savo asmeninę iniciatyvą ir sugebėjimus pareikšti, kaip kad stovinčiam toliau nuo bet kokio organizacinio darbo.

Mes savo tarpe turime įvairaus amžiaus, įvairių profesijų ir įvairių pamėgimų žmonių. Tai yra mūsų gyvoji jėga, kuria organizacijos turi remtis ir ją panaudoti.

Turime ir organizacijų. Jų ne viena labai gražiai veikia ir nemaža gerų darbų padarė šalpos, švietimo ir kitokiame darbe. Tačiau daugumas organizacijų yra užsibrėžusios specifinius uždavinius ir jų darbo sritys yra negausios (surošius paskaitų, koncertų, minėjimų ir pan.). Žinoma, kai darbo sritys negausios, tai ir dirbančiųjų maža, nes negi visi vieną darbą mėgsta arba jį supranta.

Tokioje veikloje mūsų visuomenės didžioji dalis yra už organizacinio darbo ribų.

Daugumas, net ir formaliai organizacijoms priklausančių lietuvių, praktiškai organizacijose nieko neveikia ir net pačius organizacijų susirinkimus retai teaplanke. O kiek iš viso organizacijose nedalyvauja! Iš to fakto peršasi išvada, kad mūsų organizacijų

veiklos sritys yra per siauros, kad jos galėtų sutelkti bendram darbui mūsų lietuviškąją visuomenę.

Lietuvis organizacijam darbui tinka ir noriai jį dirba. Tatai nėra tik frazė. Dirstelėkim tik į mūsų netolimos praeities Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą. Žinome, kad Lietuva, kai ji pasiūlė nepriklausoma, buvo okupacijų ir didžiojo karo nuteriota ir neorganizuota. Vėsa jos prekyba, pramonė ir iš dalies amatai buvo svetimšalių ar svetimaucijų rankose. Pavienis lietuvis neturėjo jėgos būti konkurentu tose srityse pa-

tyrusiam svetimšaliui ir svetimauciu. Tačiau tas pats lietuvis per savo organizacijas (kooperatyvus) greitai tapo rimtas tų svetimaucijų konkurentas.

Tos organizacijos neturėjo vargo sukviesti narius į susirinkimus: nariai patys noriai ateidavo, nes žinojo, kad organizacijose svarstomi reikalai yra jiems labai artimi.

Praplėtus darbo sritis ir mūsų čionykštės organizacijos ne tik kad turės daugiau narių, bet ir patys nariai ištrauks į organizacijų darbą darbus. Tos organizacijos, kurios yra išsikūrusios

specifiniams tikslams siekti, žinoma, tedirba sėkmingai savo darbus. Bet mes turime organizaciją, kuri savo tikslu turi suburti mūsų visuomenę bendriems tautos idealams siekti. Turim galvoje Kanados Lietuvių Tarybą. Jos uždavinys ir būtų

taip išplėsti darbo sritis, kad didelė dauguma lietuvių rastų reikalo joje dalyvauti ir aktingai dirbti.

Mano išmanymu KLT veikla plėstina labai įvairiomis kryptimis. Įvairių sričių specialistai galėtų patarti, kuri sritis reikėtų paorganizuoti. Aš čia norėčiau, pavyzdžiui,

nurodyti tokias sritis, kurios, man atrodo, būtų organizuoti- nos.

1. Informacija.

Mūsų krašto ir mūsų tautos žiauriausi priešai bolševikai, nors žiauriausiai niokoja mūsų tėvų žemę, žudo ir nuvergia jos gyventojus, tačiau savo akiplėšiškai melaginga propaganda sistematingai klaidina ne tik kitų tautų žmones, bet ir pačius lietuvius, kurie bolševikų savų kailių nėra patyrę. Reikėtų, kad KLT įsteigtų informacijos skyrių, kuris, be kitų uždavinių, rinkytų bolševikų ir kitų mūsų krašto ir tautois priešų niekadėjiškų darbų pavyzdžius ir sutvarkytus patiektų mūsų tautiečiams, o, gal, ir kitataučiams susipažinti. Tame darbe galėtų būti užimtas geras būrelis specialistų ir mėgėjų.

2. Menas, literatūra, švietimas.

Šioje srityje kai kurie KLT skyriai yra parodę gražios veiklos, tačiau ir ši sritis reikalinga dar didesnio išryškimo, sujungiant tos srities specialistus ir mėgėjus į organizuotą vienetą — sekciją.

3. Ekonominė sritis.

Ekonominiai klausimai kiekvieną tiesiogiai paliečia. Kol neturime specialinių tam reikalui organizacijų, patogiausia, atrodo, tą darbą pradėti KLT ekonominėje sekcijoje. Tokios sekcijos, kur gyvena didesnis lietuvių skaičius, galėtų turėti didelio pasisekimo.

Ekonominė sritis yra šakota. Galėtų susidaryti prekybininkų, amatininkų ir žemės ūkio sekcijos. Tomis mintimis besinteresuoją suėję į krūvą greičiau galėtų surasti būdų įvesti šaknis į Kanados ūkį. Gal tokie suėjimai būtų aktyvu prekybos ir pramonės bendrovių, gal vienur kitur, kur yra didesnis skaičius lietuvių, galėtų būti sukurtas kooperatyvas. Mūsų amatininkai bendromis jėgomis greičiau galėtų pradėti savistovų darbą, nes sujungę savo mažas sutaupas įstengtų įsigyti reikalingų įrankių ir mašinų.

Žemės ūkio sąlygos Kanadoje yra taip pat dėmesio vertos. Ūkininkas savaime ūkyje visada yra saugesnis nuo nedarbo, depresijų, kaip kad miesto darbininkas. Tačiau, vienam atskirai nuo kitų savo tautiečių ūkininkauti nėra malonu jau vien dėl nuobodumo ir savo žmonių ilgesio. Gal KLT žemės ūkio sekcija sudarytų sąlygas mūsų tautiečiams, norintiems ūkininkauti, tą reikalą savitarpį pastudijuoti, kaip žemės ūkyje įsikurti didesnėmis grupėmis.

Tokios sekcijos tarpusavyje bendradarbiaudamos galėtų būti informacijų šaltinis, kur kokios rūšies specialistui ar mėgėjui yra patogiausia įsikurti. Pagaliau, organizuotas bendradarbiavimas ekonominėje srityje mus gerai išmąnintų, kad mes esame ne konkurentai, o bendradarbiai. Toks išamoningas visokioje veikloje mums dar labai praverstų.

P. Denionis.

Trumanui pradedant pareigas

JAV prezidentas Trumanas tradicinę prezidentinę priesaiką padarė smagesnėse sąlygose, negu prieš ketverius metus prezidentas Rooseveltas. Tada milijonai Amerikos, ir kitų kraštų, jaunimo, žūdami tūkstančiais, kovojo už demokratine laisvę ir žmoniškumą Europoje bei Azijoje. Pats Rooseveltas jau buvo pasenęs ir paliejęs. Jis netrukus mirė.

Tiesa, pasaulyje dabar visur neramu, o Amerikos viduje pradeda reikštis ekonominio negalavimo ženklai (padidėjo bedarbių skaičius). Bet, vis dėlto, tos darbininkų ir ūkininkų masės, kurių valia (balsavimas) paskyrė Trumaną kraštui vadovauti sekančius ketverius metus, iš savo ekonominės sistemos daugiau gauna naudos, negu, sakysime, rusai, arba net anglai ir prancūzai, visai nekalbant apie kinus ir indus. Ta sistema padėjo Amerikai ir jos talkininkams išeitį nugalėtojai žiauriame pasauliniame kare. Ji tiek pagamina, kad lieka dar milijonai Amerikos draugams Europoj padėti atsistoti ant tvirtesnių kojų. Tokiu būdu, Amerika į ateitį gali žiūrėti smagiai. Ji vyriškai stipri. Bet ar ji ganėtinai vyriškai išmintinga ši savo vyriškai stiprumą dorai sunaudoti?

Amerikos Senato užsienio reikalų komisija vienbalsiai (13 prieš 0) užgėrė naujai paskirtą užsienio reikalų valstybės departamentą vedėją Dean Achesoną ir paskelbė jo pareiškimą: „Mano nuomone, komunizmas, kaip įsitikinimas, yra mirtini nuodai demokratinei visuomenei, žmogaus teisėms ir pagrindinei laisvei. Komunizmas, kaip puolikas užvaldyti pasaulį, yra mirtis valstybių nepriklausomybei ir tautų laisvei“.

Su ta mintimi sutinka milijonai pasaulio žmonių, net tie, kurie šiandien už geležinės uždangos palikti. Bet kas prieš nuodus veikiama?

Marshallo planas stiprina ekonominį demokratines Europos pagrindą. Čia, sakoma, pasiekta gražių vaisių. Nors keliama abejojimų ir kai kas būkštuoja esą Europa 1952 metais (kada Marshallo planas baigs veiklą) dar turėsianti 3 milijonus dolerių nedatekliaus, tačiau ir šis nedateklus

būsiąs tik tuo atveju, jei Vakarų Europa nesudarys politinio ir ekonominio vieneto. Apie to vieneto sudarymą kalbama.

Greta Marshallo plano vystomas taip vadinamas Siaurės Atlanto Apsigynimo Susitarimas, kurio pagrindas yra šis: Amerika apginkluos savo draugus Europoje ir stos juos ginti, jei kas pulytų. Prie šio susitarimo prisideda ir Kana-

Georg Simpson

Pembroke, Ont., augsakalis jau keli mėnesiai kai kovoja su mokesčių valdininkais ir įstatymais dėl mokesčių, kurie jam buvo uždėti, kaip jis sako, neteislingai. Jis, kaip rašo laikraščiai, pakėlęs revoliuciją prieš federalinės valdžios mokesčių politiką. Trys teismo apkaltinimai, kurių kiekvienas jam grėsia po 1000 dolerių arba po metus kalėjimo, jo toje kovoje nepalaužė ir jis veda kovą toliau. Spauda jį vadina Kanados „mažuoju žmogumi“, kuris drįso pasipriešinti mokesčių sistemai. Paveikslas, kurį patiekia „Pictures of the week“ leidykla, vaizduoja jį ginantis Ottawos teisme.

da. Ekonamiškai ir kariškai šiomis priemonėmis sustiprinta Vakarų Europa, manoma, nebijosianti nei penktosios Sovietų Sąjungos kolonos, nei atviro puolimo.

Amerikos valstybės departamento šiomis dienomis paskelbtas pareiškimas sako: „Ekonominės sveikatos atgavimas yra pagrindinis dalykas ir privalėtų turėti prieš apsiginklavimą“. Čia galima išskaityti, kad Washingtonas kito karo greitai nesitiki, nes priešingai apsiginklavimą statytų pirmoje vietoje.

Sovietų Sąjunga, be abejo, jimo, pripildys raudonu oru senas dūdas, kad „kapitalistai“ supa vargšę niekuo nekalta „proletarų valstybę“. Žmonija geriau žino. Amerika Teherane, Jaltoje ir Potsdame Maskvos diktatoriams net per daug didelį taikumą rodė, nes tikėjo, jog ir jie esą žmonės. Deja, šie, kaip „The Foreign Affairs“ rašo, apie Stalino ideologiją, kietai tiki „neišvengiamas istorijos kryptis“, ir šį tikėjimą lygina su pasitikėjimu mokslais, kaip inžinerija. Sako, Maskva esanti naujos visuomenės inžinierius.

Demokratijoms, kurios tiki savo ateitį, nieko kito neliko daryti, tik tvirtai sutvarkyti visą savo pajėgumą ir laukti iki pūnės Sovietų gyvenimas net ir neklaidingiesiems į galvas įkals, kad, gali būti, istorija neina neišvengiamais keliais, kad yra tokie dalykai, kaip dora, garbė, žodžio laikymas, žmogaus gerbimas, tautų laisvė.

Lietuviai visame pasaulyje, aišku, stovės su demokratijomis, nes tik joms laimėjus Lietuva turi viltį išsilaisvinti ir grąžinti žmonišką gyvenimą.

Vyt. Širvydas.

Amerikos generolas Clay sako, kad Berlyne organizuojasi slaptas vokiečių nacionalistų sąjūdis, kuris save vadina „juodųjų frontu“. Jo tikslai nacionalistiniai — atimti iš Prancūzijos Elzasą su Lotaringija ir Lenkijai atiduotas sritis.

Kanados imigracijos valdininkai areštavo du amerikonus už įsmugelavimą žydės. Abu nubausti po \$50 arba 15 dienų kalėjimo.

VIENYBĖJE-GALYBĖ!

Kanados lietuvių vienybės organizatorius ir vykdytojas yra Kanados Lietuvių Tarybos organas — vienintelis demokratinis, nepartinis ir nesrovinis laikraštis —

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

TAUTIEČIAI! Visi pasiryžusieji ištęsti kovą dėl lietuvių tautos laisvės ir Lietuvos valstybės nepriklausomybės junkitės į gausiausią ir galingiausią „Nepriklausomos Lietuvos“ skaitytojų vienybę.

BRANGŲS SKAITYTOJAI! Ne tik patys skaitykite, bet ir paraginkite, paprašykite savo kaimynus ir pažįstamus užsiprenumeruoti „Nepriklausomą Lietuvą“, kad neliktų nė vieno neskaitančio. Jeigu visi ją prenumeruosime, ji išaugs į didelį, idomų ir reikšmingą laikraštį, net — į dienraštį.

PLUNKSNOS VALDOVAI — rašytojai, žurnalistai, publicistai — nepagailėkite savo minčių ir žodžių galingumo „Nepr Lietuvai“ **BIČIULIAI PLATINTOJAI** — nepalikite nė vieno lietuviško buto neatlanke ir negavę jame „Nepriklausomai Lietuvai“ prenumeratos.

TIK LAUKINIAI ŽMONĖS LAIKRAŠČIŲ NESKAITO — sako Lietuvos žurnalistų premijuotasis šūkis.

KAINA: Kanadoje \$3.-, Užsieny \$3.50.

ADRESAS: 3 Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que.

Savosios žemės išsiilgimas

Kazio Bradūno "Apeigos".

K. Bradūno naujoji poezijos knyga prabyla tokia stipri ir gaivališka savosios žemės meilė, persunkianti visą poeto mąstymą, visus jo jausmus ir nuotaikas, kad visa jo knyga tampa lyg kokia švelniausia ir subtiliausia niuansais banguojanti nerimstančios širdies giesmė šventųjų tėvynės gamtos apeigų grandyje. Žemė yra aukuras, pilnas paslaptinės mistikos, o poetas — to aukuro kunigas, pilstas savo prakaito liepsnojančius lašus. Mažas prakaito lašelis didžiuliam lauke skęsta lig žemės gelmių, ir šitame vyksme poetas pajunta savęs ir žemės tapatumą.

Ta žemė yra gaivališka, jos jėga pagaunanti. Tai galingoji gamtos stichija, pasireiškianti nesuvaldomuose žemės gaivuose ir paties poeto prigimtyje. Bet toji žemė yra ir gimtoji žemė, tėvų ir protėvių krauju ir prakaitu aplaistyta. Joje įaugę amžinieji gyvybės šaltiniai, joje glūdi tautos praeitis, dabartis ir amžinybė. Toji gaivališkoji, naujai suverstomis vagomis garuojanti ir nedžiūstančiais šaltiniais prasiveržianti žemės jėga neša poetą per mirtį ir meilę ir daro jį šventojo tėviškos aukuro žyniu, pranašu, dainuojančiu rytojaus palaimintą viltį.

Poeto dvasia pajunta akmeninį tremties šaltumą lyg ištirpusio akmens lašus besisunkiantį į kraują; jis mato ūkininkus beprasmiškai nykstančius sėjos metu prie šaltų stovyklos sienų, jis junta, kad tėvui reikia duonos kėsnio, brendusio galulaukių lomoj, kad motina vis pirmutinė kečiasi rytą, nors ir nėra kas veikti. O pomirtinėje tremtinio kaukėje poetas įamžina baisią ištrėmimo buitį:

Ledinėje sąmonėj spindi
Išalę tėvynės vaizdai.

Ir skruostuose suakmenėjo
Baisi ištrėmimo buitis,

Knygoje yra trys skyriai: Apeigos, Prie alsuojančios žemės, Idilės. Tačiau vedamieji motyvai visur tie patys. Tik pirmajam skyriuje daugiau iš-

klausoma į mistinį gimtosios žemės balsą, prabylantį šventąja tautos praeitimi. Tas praeities balsas poezijos rūbuose iš tikro gauna sakralinį apeigų pobūdį. Antrajame skyriuje gaivinamės ariamos žemės kvapu ir pajuntame darbo jėgą ir grožį plačiuosiuose Lietuvos laukuose, kur lyg šviesūs laiveliai giliai įkarus yra įleidusios lietuviškos sodybos. Trečiajame skyriuje grožimasi subtiliais idilais Lietuvos kaimo vaizdais.

Iš visos K. Bradūno poezijos dvelkia klasiška rimtis, didingumas paprastume ir skaidrus giedrumas. Žadis taupomas; eilutės kondensuotos; maža priemonių — daug turinio. Dėl to daugumas eilėraščių visai trumpi — tik po du ketureilius posmelius.

K. Bradūnas mėgsta daugiau plastinius, negu emocinius vaizdus. Kondensuodamas posakius, dažnai sukuria aforizmus. Bet vis dėlto jo poezijoje vyrauja ne protavimas, ne intelektas, bet fantazija, intuicija, jausmas. Pr. N.

NOBELIO PREMIJOS

Nobelio premijos už praeitų metų išeiktos Stockholmie šiemis laureatams: fizikos — anglų profesorius Patrick Blackett, chemijos — švedų prof. Arne Tjellėbuis, medicinos — šveicarų dr. Paul Muller, literatūros — anglų rašytojui Thomas Stears Eliot ir taikos premija bus padalyta organizacijoms, kurios rūpinasi taikos reikalais.

Nuo 1901 m. iki šiol suteikta 241 Nobelio premija, kurių, teko: JAV — 38, Anglijai — 38, Prancūzijai — 28, Vokietijai — 46, kitoms Europos valstybėms — 80 ir kitoms ne Europos valstybėms — 7.

— Magatmos Ghandi atsiminimus, iki 60 metų amžiaus, atskira knyga išleido Public Affairs Press Vašingtone.

NAUJI RAŠTAI

K. Donelaitis. METAI. Išleido V. K. Jonynas (Freiburg, Br.), kurio iliustracijomis ši knyga papuošta. Ši mūsų klasiko knyga vertinga ne tik savo turiniu, bet ir iliustracijomis.

Pr. Naujokaitis. LIETUVIŲ LITERATūra, 316 puslapių mokyklinio formato ir skirta gimnazijoms, kaip literatūros vadovėlis, bet ji labai naudinga ir visiems, o ypač vaikams ir tėvams išvykusiųjų į kitus kraštus, kuriuose niekas lietuvių literatūros nedėsto. "Patria" leidinys — Fellbach b. Stuttgart.

Vyt. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS. Išleido "Patria", 143 pusl. Knyga skirta vaikams.

Dr. J. Baly. LIETUVIŲ TAUTOSAKOS SKAITYMAI. Penkių šimtų puslapių tautosakos rinkinys ir jos aiškinimas. Išleido "Patria".

Architektas T. J. Vizgirda. VILNIUS. Reprezentacinis "Aufbau" (16 Fr. Herschelstr., München 27, Germany) leidinys gausus puikiais amžinosios mūsų sostinės Vilniaus iliustracijomis (200).

Viktoras Gailius. VOKISKAI LIETUVISKAS ŽODYNAS. 1181 pusl., 47.000 žodžių. Išleido "Patria".

DIDŽIOSIOS PRANCŪZŲ LITERATŪROS PREMIJOS

už praeitųjų metų paskirtos: "Prix Goncourt" Maurice Druon už romaną "Grand Famille" (didžioji šeima) ir "Theophrast-Renaudis" Pierre Fijson už knygą "Voyage aux Horizons" (kelionė į horizontus). Abu laureatai jauni vyrai, vos po 30 metų amžiaus. Pirmasis — prancūzas, praeitųjų metų dalyvis ir jo aiškintojas per Londono radio; antrasis — iš Tbilisi, Kaukazo, antibolševikinio pogrindžio dalyvis, dabar gyvenęs Briuselyje.

Sekančiame "Neprikl. Lietuvos" n-ry bus įdėta Vyt. Tamulaičio "Liet. Žodžio" novelės laureato, laimėjusio pirmąją premiją, novelė "Senasis keltininkas".

Ivairi kultūros kronika

Vokietijoje įvyko Lietuvių Kultūros Fondo posėdis, kuriame nutarta suruošti vienos dienos rinkliava viso pasaulio lietuviuose ir sukelti šiam fondui lėšų. Tartasi su leidėjais dėl tolimesnio lietuviškų knygų leidimo. Ypatingai aktualu išleisti prof. Skardžiaus, St. Barzduko ir L. Laurinaičio paruoštą lietuvių kalbos vadovą.

* * *

Anglijoje (Londonė) buvo suruoštas pirmas lietuvių literatūros vakaras, kuriame savo kūrinius skaitė rašytojai: F. Neveravičius, St. Laurinaičius, R. Giedraitis ir St. Prapuolenytė. Buvo skaityta ir vakarą atvykti negalėjusių rašytojų: Vl. Šlaito, kun. J. Kuzmickio ir K. Barausko. Programą pajavairino vyrų oktetas.

Pirmoji per paskutinius 100 metų prancūzų ekspedicija, vadovaujama A. F. Liotard, išvyko 1840 metais Abelie atrastų Pietų ašigalių sričių tyrinėti. Ekspedicijoje dalyvauja 58 mokslininkai.

— Į JAV aukštusias mokyklas pernai rudenį įstojo 50.000 studentų daugiau, negu 1947 metais. Rysium su

nepaprastu mokinių padaugėjimu, ir pradžios mokyklose, Amerikoje jaučiamas nepaprastai didelis trūkumas mokytojų, ypač, kad mokytojo darbas palyginti menkai atlyginamas ir niekas nesiveržia jo dirbti.

— JAV keliama mintis įsteigti Nobelio vardo akademiją, kurioje profesoriais būtų visi gyvi Nobelio premijos laureatai.

— JAV, D. Britanija ir Prancūzija žada neužilgo išleisti dar lu toms slaptyjų dokumentų, kurie vaizduoja Sov. Sąjungos ir Franko Ispanijos slapto derybas su nacių Vokietija. Dar labiau paaiškėsia Stalino ir Hitlerio užmačios pasidalyti Lenkiją ir Pabaltijo valstybes.

— Trys Skandinavijos valstybės į Pietų ašigalių išsiuntė ekspediciją ieškoti "šiltosios oazės", kurią 1939 metais atradę Vokietijos lakūnai.

— Kopenhagoje gegužės mėnesį bus atidaryta Skandinavijos valstybių — Suomijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos ir Islandijos meno paroda.

TREMTINIO KAPAS

Vyt. Kastytis.

Čia ilsisi gimtų namų

Troškimas nemarus,

Kančios ir sielvarto keliai —

Lig dugno išgerta bulties taurė —

Ir giedras tėviškos dangus,

Ir akys mylimos —

Du ežerėliai po žeme giliai...

Kai vakariniai saulės spinduliai

Ant kapo prieblandos tinklus

Vėdint paskleis,

Iš tolimos pavasario šalies

Dangaus erdvių pakopomis ateis

Kuprotų ažuolų sulinkus eiseną:

Jie savo šakose atneš jo žemės mylimos

Dažnas ir jo laukų žydėjimą

Ir dalgį muziką laukuos...

AUKSINIS KRYŽELIS

JONAS NEVARDAUSKAS

Tai buvo prieš kelis metus, kai važiuodamas traukiniu pamečiau laikrodžio auksinę grandinėle. Vienoje stotyje, turėdamas daug valandų laiko, nuėjau nusipirkti kitos. Pinigų taupumo sumetimais, pirmiausia užsukau į senų brangenybių parduotuvę.

Malonios išvaizdos senas pardavėjas, kaip pavasario šalna, nuo senatvės išbalusiais plaukais ir su dideliais akiniais, nuleistais net iki nosies galo, ėmėsi maloniai man patarnauti. Jis kilo ir dėjo ant stalo įvairiausių rūšių grandinėles, kiekvieną išgirdamas, ir ranka perbraukdamas, kad daugiau žibėtų. Aš net nepastebėjau, kad prieš mane jis išrikiavo visą eilę žibantių metalo sukabintų gabaliukų.

Aš kažkaip mečiau žvilgsnį į šoną ir pamačiau keletą gražių sudėtų auksinių kryželių. Vienas kryželis, su žibantiu deimanto akute, visiškai patraukė mano dėmesį. Pardavėjas, visą laiką stebėjęs mane, kaip tokiose parduotuvėse dažnai būna, matydamas, kad rankoje laikau grandinėle, o žiūriu visai kitur, tarė: — gal parodyti ponui vieną iš tų... — rodydamas pirštu kreipėsi į mane.

— Taip, — atsakiau, — šitą su deimanto akute! Kai kryželį aš paėmiau tarp pir-

tų, mane užliejo keistas jausmas, raudonumas ir gailės. Tai nebuvo vien panašumas į tą kryželį, kurį aš kadaise jai dovanojau, bet buvo tas pats su mažytėmis raidėmis O.R.

Kai nepadarius įtarimo, užmiršęs net paklaust kainos, rodydamas į vieną laikrodžio grandinėle pasakiau: — šitą aš imu.

— Gal ir kryželį imate, ponas? — maloniai paklausė pardavėjas.

Išidrąsinęs, aš tariau — čia, matyti, įvairūs žmonės atneša parduoti, ir įvairūs ateina pirkti.

— Kai kam įvairūs būna žmonės, kai kam daiktai, — tą senukas tarė, gal, manydamas, kad aš nelabai noriu pirkti, o tik trukdau laiką, ar taip norėdamas biznierišką gabumų parodyti. — Kai ir tą kryželį, kurį jūs dabar žiūrite, atnešė viena ponija, kurią ištiko nelaimė.

— Man įdomu, — tariu. Kai aš perku kokį vartotą daiktą, apie jį noriu susidaryti šokią tokią istoriją. Ką aš turiu, bemaž kiekvienas mano daiktas apie ką nors pasako.

Žinoma, čia aš vartoju savo paskutinius gabumus. Pardavėjas pradėjo: — Apie tą kryželį nieko daug negalėčiau pasakyti, jei aš kiekvie-

ną imčiau klausinėti, iš kur, ir kaip ir t.t. Tai būtų ne mano reikalas. Žinau, kad ponija Morisienė, kuri šį kryželį čia pardavė, gyvena tos pačios gatvės pusėje, ketvirtam name nuo mūsų. Rodos, prieš dvi savaites mirė jos vyras ir ji dabar yra patekusi į sunkią padėtį.

Man to ir tereikėjo, kad jis ištartų pavardę. Nuo to laiko, kai ji išteikėjo, nebuvau jos daugiau sutikęs, nesistengiau sužinoti, kas jos vyras, ir kaip jo pavardė. Girdėjau, kad kažkur išvyko ir iltingai gyvena.

Sumokėjęs pardavėjui už laikrodžio grandinėle ir kryželį, skubiai išėjau į gatvę. Keista ir kartu bauginanti mintis pynėsi mano galvoje. — Aplankyti ją ar ne? Juk ir tos pėdos, kurias mes kadaise išmynėme vaikščiodami, senai audrų užlygintos, o jos pasakyti žodžiai — "Myliu tave" — palaidoti su rudens lapais. Kam viską kelti iš naujo? Kam? Bet jeigu dabar ji yra sunkioje padėtyje? Mano širdis to negali praleisti, nors keletą paguodos žodžių nepasakiusi. Aš nepastebėjau, kaip priėjau ketvirtą namą nuo krautuvės. Dar kartą suabejojau ir savyje pasakiau: — Einu!

Pabeldęs, nedrąsiai pravėriau duris ir įžengiau į kambarį. Ant grindų, apkrauta įvairiais žaislais, žaidė auksaplaukė mergytė. Mane pamatę, ji nė kiek nenustebo,

net nežiūrėdama tęsė savo žaidimą.

— Mažyte, — kreipiausi, — kur tavo mamytė?

— Išėjo... — kiek tylėjusi pratarė mergaitė.

— Mažyte, kaip tavo vardas?

— Aš esu Gerutė, o šita mano lėlė Verutė. — Tą pasakiusi, ji susigėdo, o jos žandukai pasidarė, kaip dviejų raudonos rožytės.

— Gerute, ar tu myli savo mamytę — klausiau vėl.

— O jūs ar mylit? — Žinoma, tą ji pasakė nieko negalvodama. Nors ir vaikšči žodžiai, bet man padarė tokį įspūdį, lyg tą klausimą būtų ištarsusi jos motina.

— Anksčiau mylėjau, bet dabar nežinau. — Aš supratau, kad taip nevykusiai prisipažinau tokiai mažytei mergaitei.

— Ponias, jūs esate negeras, kad nemylite!

Mažajai mergaitei į tai nieko daugiau neatsakiau ir jos nebekalbinau.

Kambarys, kuriame žaidė mergaitė, buvo visai paprastas ir apleistas. Ant sienų kabėjo du portretai ir keletas pigių paveikslų, iš kurių tikrai įsitikinau, kad į tuos patapus namus pataikiau. Sienų tapetai buvo nuo šviesos nublukę ir vietomis praplyšę. Ant stalo gulėjo keletas nereikalingų daiktų ir senų laikraščių numerių. Priešęs prie stalo, kad būtų kas veikti, ėmiau vartyti vieną žurnalą.

— Mamytė! — sušuko mergaitė. Aš atsisukau. Tarpduryje, lyg stabo ištikta, stovėjo jina. Abu tylėjome ir bijojome paisijudinti iš esamos padėties. Ji raudavo ir balo. Aš jaučiau, kad kažkas darosi ir su manimi.

— Prašau sėstis, — pagaliau prašneko ji.

— Ačiū, ponija, aš čia tik neilgam, pripuolamai užėjau, greitai išeis traukinys, ilgaini negaliu būti, — lyg mažas nusikaltęs vaikas, teisinausi prieš motiną.

Aš atsisėdau. Priešais mane atsidėjo ir ji.

— Kaip gyvenate, ponija, jau treji metai, kai nebesimaitėte, — pakildamas iš nedrąsos pradėjau šnekėti.

— Ačiū, sunku išsipasakoti, matote, vyro netekau, prieš dvi savaites palaudojome.

— O, Dieve! — sušukau nustebęs. — Kas atsitiko jam?

— Širdies liga, žinoma, prie to prisidėjo ir kitų priežasčių.

— Kaip tai suprasti? — užklausiau.

— Kad jums būtų aiškiau, galiau kiek apibūdinti: pirmiausiai įklimpome į skolas, netekome imonės ir viso turto. Nors ir anksčiau vyras smarkiai gėrė, bet kai taip atsitiko — visikiai iškrypo iš kelio. Šeimyniniame gyvenime atsidarė barniai, nesantakos ir t. t. Žinoma, tas irgi daug prisidėjo prie jo mirties. O dabar matote, ponas Algimantai, iš

LIETUVIAI KANADOJE

Graži Pamour lietuvių veikla

Pamour (prie Timmins), Ont. aukso kasyklose iš ankščiau dirbo 25 lietuviai. Didesnė dalis jau baigia atlikti sutarties laiką. Prieš Kalėdas pavyko suorganizuoti chorą. VI. Simanavičius susiorganizavusiam chorui surado chorvedę, Timmins radio stoties pianistę, Mrs. J. Larcher, kuri be atlyginimo su meile ir pasišventimu dirba lietuvių naudai.

1948 m. lapkričio 30 d., atvyko dar 16 lietuvių. Neužilgo šie vyrai prisidėjo prie choro — papildė, tuo pačiu ir pakėlė nuotaiką.

Po šešių savaičių rengimosi, 1948 m. gruodžio 19 d., choras pirmą kartą pasirodė kasyklų vadovybei ir tarnautojams. Susirinkusiems, kurių buvo atėję dauguma, VI. Simanavičius gražiais žodžiais nušvietė mūsų Kanadoje atsidarimo priežastį. Nupasakojo lietuvių kančias tėvynėje ir tremtyje. Šiuos žodžius kanadiečiai išklause su didžiausiu dėmesiu. Po to choras padainavo kelias liaudies bei angliškas dainas. Programą baigė Kanados ir Lietuvos Himnais. Po programos kasyklų valdytojas išreiškė pasitenkinimą lietuviais ir grožėjosi lietuviškomis dainomis. Jiems labiausiai patiko daina "Pajūriais pamariais".

Senieji Geraldtono ateiviai nuoširdžiai remia naujuosius

Longlac'o miškuose dirbančių lietuvių būrelis atsilankė į Geraldton, Ont., pas senus Kanados lietuvių p.p. Sasnauskus. P. Julija Sasnauskienė buvo suruošusi lietuviams medkirčiams lietuviškas Kūčias. Vakarienes metu ji priminė "N. Lietuvos" vąjį ir surinko 6 pren. ir aukų 15 dolerių.

Tą patį Kūčių vakarą p. Julija Sasnauskienė priminė svečiams prieš kurį laiką iš Vokietijos atvykusį ir Geraldtono aukso kasyklose sunkiai sužeistą tremtinį (sulaužytas nugarkaulis ir koja) Ben. Ka-

Tą pačią dieną choras vyko į Schumaker miestelį ir giedojo Kalėdinių giesmių šventę. Ten pasirodė įvairios tautybės, sudariusios 16 chorų. Kiekvienas choras išpildė po dvi giesmes. Ta šventė buvo transliuota per radiją.

Kalėdų proga visą chorą pakvietė kasyklų valdytojas ir kasyklų inžinierius, pas juos į šeimas. Apsilankymo metu, kur trūko žodžių, lietuvių sielvartą dėl tėvynės choras išreiškė daina.

1949 m. sausio mėn. 1 d. 16 val., choras 15 min. davė programą per radiją iš Timmins. Ta proga J. Prancevičius tarė žodį Kanados lietuviams. Jis Pamour lietuvių vardu, prašė padaryti viens kitam amnestiją ir paduoti rankas. Kartu išreiškė viltį, kad Lietuva nusikratys ją supančią nežinią — rūkus, ir prisikels naujam nepriklausomam gyvenimui.

Po to choras padainavo "Leiskit į Tėvynę", "Pajūriais pamariais". Algis ir Vladas Simanavičiai padainavo duetą — "Kur tas šaltinėlis". Radijo valandėlę baigė Lietuvos Himnu.

Netolimoje ateityje choras užsimojęs paruošti turtingesnę programą ir stoti viešumon drąsiau, negu kad dabar.

Bonifacas Sriubiškis.

Dirbame-mokomės

Port Hope, Ont.

5000 gyv. miestelis. Metallo, radijumo, odos ir kit. pramonė. Uždarbis nevienodas. Crane metalo fabrike darbo visuomet yra. Nekvalifikuotas darbininkas už darbo valandą gauna 90 ct.; akordiniai uždirba iki 70 dol. per savaitę. Kituose fabrikuose altygini-mas mažesnis.

Miestely yra 25 DP, kurių tarpe lietuvių viena šeima ir 3 seserys. Iš seniau gyvenančių — dvi šeimos.

Iki šiolei gyvenome visų pamiršti. Hotely, tiesa, buvo sustoję J. E. vyskupas V. Brizgys su dr. Končium, bet apie tai sužinojome žymiai vėliau.

Prieš pat Naujus Metus visi buvę dipukai buvome sukvieisti Trenit Colege susipažinimo. O nuo š.m. sausio 5 d. du vakarus savaitėje po dvi valandas turime anglų kalbos pamokas. Turime dvi klases Control School rūmuose. Viena klasė pradedančiųjų ir antra klasė — pilietybei įsigyti. Mokinių yra veik iš visų Europos tautų.

St. Pusvaškis.

Moor Lake lietuvių naujienos

Spaudos platinimo vąjus, o ypač "N. Lietuvos", vyksta pilnu tempu. Čia didžiausią platinimo vągą varo KLT vietos skyriaus pirmininkas V. Kazlauskas, kuris jau surinko 25 prenulmeratas. Jis žada dar daugiau surinkti. Sėkmės! Aukų lapuose pasirašė 9 aukotojai, bet aukos dar renka-mos.

Sausio 12 d. Atlas Construction Co Kultūrinis skyr. (jis prieš 3 mėn. įsikūrė) įrengė salę ir tą dieną atidarė kino teatrą. Filma buvo kultūrinio pobūdžio. Dirbantieji labai patenkinti, nes be kino seansų, salėje dar yra stalo tenisas, taikinių lentos, kur jau vyksta rungtynės.

Naujųjų Metų išvakarėse, lietuvių grupė (V. Šimkus ir J. Juodzevičius) pasveikino Atlas Constr. Co direktorių laimingų 1949 m. Ta proga jam buvo įduota Prof. A. Šapokos knyga "Lithuania Through the Ages". Direktorius buvo nustebintas šia gražia knyga ir linkėjimais. Jis lietuviams palinkėjo gražaus ir laimingo gyvenimo.

— Atlas Constr. Co vadovybė, kad greičiau įsijungtų naujieji Kanados gyventojai į čia esantį gyvenimą, prieš keletą mėn. atidarė anglų kalbos kursus.

— Sachmatų turnyras nepertraukiamai vyksta toliau. Tik dabar po kelių ratų pirmauja:

1. J. Juodzevičius 7 tašk. iš 7 rungt., 2. K. Meškauskas 7 tašk. iš 10 rungt., 3. J. Astra 5 taškai iš 8 rungt., 4. A. Bertulis 3 taškai iš 6 rungt., 5. A. Petrulis 2 taškai iš 5 rungtynių, kiti mažiau. Juodis.

TEL. KE 3881

G. G. J.

DAŽOM IR DEKORUOJAM KRAUTUVES,

restoranus, viešbučius ir namus. Darom išskabas reklamas ir užrašus ir atliekam namų remonto darbus iš vidaus ir lauko.

Darbą imame ir už Toronto ribų.

1414 DUNDAS STREET W TORONTO, Ont.

TAUTIEČIAI — BENDRADARbiai!

Iš visų vietovių, kuriose gyvena ir dirba nors vienas lietuvis, labai prašome rašyti "Nepriklausomai Lietuvai". Rašykite taip, kaip mokate

TEL. VI.6373

6668 DeLorimier Ave. Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

GENERAL INSURANCE VISOKIAUSIA APDRAUDA

Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse

Pildau valdiškas blankas, darau raštų ir dokumentų vertimus ir t.t.

Valandos: Pirm. ir ketvirt. vakarais nuo 7.00 iki 10.00 ir pagal susitarimą.

Maistas i Europa per VIENA SAVAITĖ SAFE

SAVE A FRIEND IN EUROPE, Inc.

Montrealo skyrius — 1410 Stanley Street, Montreal, P.Q., Canada. — Tel. BE 4506.

Kaip veikia SAFE? Už kiekvienus \$10.05 kuriuos prisijusite, SAFE pasiųs jums vieną Skulbos Orderį. Jame jus įrašysite siuntinio gavėjo vardą ir adresą ir pasiųsime oro paštu į Europą. Gavėjas jis pasieks per vieną savaitę ar greičiau. Orderio gavėjas kreipsis į vieną iš Paskirstymo Centrų Vokietijoje, kurie surašyti antroje orderio pusėje, ir jam tuojau pat bus išduotas SAFE pakietas.

Jeigu gavėjas pats negali nuvykti į Paskirstymo Centrą, jis gali įgalioti kitą, padėdamas savo parašą antroje orderio pusėje. Be visiems gerai žinomo standartinio siuntinio 21 sv. už \$10.05, mes turime sandėliuose Vokietijoje ir Austrijoje siuntinius po

- 1) 11 sv. rafinuoto cukraus už.....\$ 2.45
- 2) 16½ sv. grynų taukų už.....\$11.40

Užsakydami visada nurodykite zoną

SAFE maisto siuntiniai jau ten vietoje ir laukia jūsų užsakymų! Apie šimtą Paskirstymo Centrų Vokietijoje! Rašykite sekantį užsakymą (angliškai arba vokiškai):

SAFE, Inc., 1410 Stanley St., Room 920, Montreal, Q., Canada—Phone: BE 4506.

Enclosed is ☐ Money Order for Dollars (\$.....) for which please send me Speed Vouchers at \$10.05 each, subject to usual SAFE conditions.

Please print YOUR name and address

NAME

STREET AND NUMBER

CITY AND STATE

DO NOT WRITE HERE

Please check Country and Zone below:

☐ AUSTRIA - ALL ZONES

GERMANY

☐ BERLIN (all sectors)

☐ AMERICAN ZONE

☐ BRITISH ZONE

☐ FRENCH ZONE

Or print name of City and Country here

☐

turtingos ponios, pasidariau vargšė, net paskutinius brangiausius daiktus turėjau parduoti, kad palengčiau laidotuvių išlaidas.

— Skaudus būna žmonių gyvenimas, bet dar skaudesnis yra likimas, — tuos žodžius jai tariau tikrai iš širdies išreiškdamas gailės. Jos akys buvo tokios liūdnos, kokių aš niekad nebuvau matęs. Iš visko buvo galima suprasti, kad ji dažnai verkia. Jos tam-sūs plaukai jau nebuvo taip prižiūrėti, kaip anksčiau. Smulkus veidas buvo dar labiau sumenkęs, o rankų pirštai išdžiūvę, kaip pagaliukai.

— Orelia, aš niekad tavęs taip nesigailėjau, kaip dabar, bet ką aš tau galiu padėti?...

— Tu daug ką gali... Tada aš tavęs nesupratau, o tu dabar manęs nesupranti. Aš buvau akla, kaip daugelis moterų. Dabar matau, kad laimė ne žibančiu limuzinu būna vežama, bet gryoje širdyje, kurią neša nuogos ir kruvinos kojos per aštirus šios žemės kelius. Tu matai kas liko iš mūsų turtų... Aš bijau tau tarti... aš bijau...

— Algimantai, aš tave tebemyliu! — ištarusi tuos žodžius, ji pravirko.

— Orelia, tu taip nekalbėk! Tavo batai dar tebėra aplipę smėliu nuo vyro kapo. Tu ji prie altoriaus buvai prisiekusi amžinai mylėti, o man tą sakei tik šokiuose.

— Algimantai, šiandien tu

teisus, bet suprask mane. Pirmoji meilė būna tvirčiausia! Manau tu prisimeni tuos vakarus, praleistus mūsų tėvų namuose, tu aiškiai prisimeni tą tango, kurį šokdavome žiemos vakarais ir paskui priėję prie lango žiūrėdavome į nušviestą gatvę, kaip gražiai krinta sniegas. Tu prisimeni viską, viską, bet nori užmiršti. Tu neužmirši, aš tave kaip šešėlis sekiosiu...

— Tu žinai, Orelia, kad kartais padaryta klaida visam gyvenimui pasilieka neatitasyta. Jei tu galėjai užmiršti mane, tu turi dar džiaugtis, kad šiandien čia užėjau. Yra Alfa ir Omega, tai yra gyvenimo dėsni, kurį kiekvienas sprendžia pagal savo protą. Aš manau, kad tau gailėtis manęs nėra tikslo. Tu užaugink savo dukterį tokią, kokia tu buvai, kai su manim susipažinai. Aš jau auginu sūnų, ir jį užauginsiu tokį, kokį tu mane pažinai. Jei mes nebuvome laimingi, tai jie tikrai turės būti laimingi.

Aš išsiėmiau iš kišenės auksinį kryželį, ir priėjęs pakabinau jai ant kaklo.

Ji nedrąsiai mane pabučiavo, kaip tąsyk, ir, suspaudusi tvirtai man ranką, kažką norėjo pasakyti, bet, nelaukdamas kol pradės, tariau:

— Tai yra tas pats auksinis kryželis, kurį kadaise aš tau dovanojau sakdamas: "Būk ir tada su juo, kai tave gyvenimo audra, kaip vienišą laukų medelį, prie žemės lenks".

NAUJA BARA PRADEDANT

Kai senoji Lietuvos išeivija į Kanadą, prieš dvidešimt su viršum metų apėjo tėvynę, dauguma manė ir tikėjosi, kad su savaisiais ir tėvyne skiriasi laikinai. Jų tikslas buvo — kiek pavargti, susitaupti pinigų ir grįžti į tėvynę, kur, palengvinus gyvenimo sąlygas, gyventi maloniau ir jaučiau.

Deja, likimas lėmė savaip. Čia atvykus, pasirodė, kad ne taip lengva troškimus ir svajones įvykdyti. Teko pamiršti gražias viltis ir gyvenimą kurti svetimoje padangėje, anaip tol nepamirštant prigimto ir brangaus lietuviškumo, kurs akstino dorą lietuvių — išeivį burtis į organizacijas, draugijas bei meno ir kultūros ratelius.

Pirmąją išeiviją sudarė daugiausia tik vidutinio išsilavinimo lietuviai, todėl ypatingai našaus visuomeninio bei kultūrinio darbo negalima buvo nei tikėtis. Tačiau ir menkumės jėgomis išeivija nenugrimdo svetimų papročių sukurin, bet dirbo, veikė, kiek sugebėjimai ir sąlygos leido, kad lietuvių vardas nebūtų žeminamas, kad tautos nuopelnai ir garbė vis plačiau prasišverbtų į svetimųjų tarpą.

Būdamą svetimoje šalyje, mes niekad nenustojome stebėti Lietuvos progreso ir tautos kultūrinio visose mokslo ir meno srityse. Mus džiugino viskas, kuo džiaugtis ir gerėtis buvo malonu, nes Lietuva mus rišo stipriais saitais ir mes niekad nenutolom nei mintimis, nei darbu nuo to, kas brangu ir būtina lietuviui. Dažnas iš mūsų troškom ir siekė, nors savo vaikus pasiųsti pasigrožėti tėvų šalim, pasigėrėti jos kilniais atsiekimais ir įsitikinti, kad lietuviu būti yra didelė garbė.

Deja, senam išeiviui likimas nelėmė ir šių troškimų įgyvendinti.

Praūžusio karo pasekmės sugriovė mūsų krašto gerovę ir grožį, paniekino kultūrą ir mokslą, o nieku nekaltus žmones pasmerkė išstėrimui, kančioms, išnaudojimui ir net mirčiai. Beliko tik pavergtas

ir prislėgtas svetimųjų atėjūnų kampelis. Jos geri ir dori žmonės liko pavergti nežmoniškai priespaudai, bevaliai ir beteisiai savoje tėvynėje, arba išguiti nelaimingi klajūnai — tremtiniai.

Lietuviui beliko tik vargas, ašaros ir grubus bedalio kelias, kuriuo žengiant, jis vis dėlto nepalūžo, bet patvariai ir ryžtingai, kad ir karo griūvėsiuose susibūręs, rašto, žodžio, darbo bei meno pagalba reikė pasauliui savo skriaudas. Lietuvio geras vardas pasklido toli ir plačiai. Kur jis besirastų, jis žinomas, kaip geras ir doras žmogus.

Nesant tuo tarpu kelio atgal kad ir į nuniokotą tėvynę, sunkaus ir beviltinio gyvenimo verčiamas lietuvis priverstas toli dar toliau nuo tėvynės. Ir šio liūdno fakto akiuizdoje nemažas skaičius lietuvių pasiekė ir šį kraštą — Kanadą, kuriame tenka pradėti naują gyvenimą. Nežinia, ilgam ar trumpam, bet tenka taikytis prie svetimų ir širdžiai neįprastų aplinkybių. Čia atvykus ir radus palankias sąlygas kovoms už būvį ir bendrą tautinį darbą, nieko kito nelieta, kaip burtis į galimą ir vieningą vienetą, kuriam į pagalbą privalo ateiti vienintelis Kanados lietuvių laikraštis „Nepriklausoma Lietuva“.

Ir, kadangi šį laikraštį padėmė į savo vadovybę patyręs žurnalistas ir tolerantiškas žmogus, J. Kardelis, reikia tikėtis, kad laikraštį jis paruoš visiems prieinamą, palankų ir būtiną, nes kitus laikraščius jis yra išugdęs. Ir Kanados lietuvių laikraštis „Nepriklausoma Lietuva“, jo nuoširdžiu pasišventimu ir pasiaukojimu ras atgarsį plačioje ir įvairioje lietuvių visuomenėje, ras paramą ir talką bendro darbo ugdymui.

Mes pasitikime naujai atvykusiomis energingomis žymėnėmis tremtinių jėgomis ir dedame viltį, kad geri norai ir kilnūs siekiai suvienys visus gerus lietuvių didžiuliam ir atsakomam darbui už tautos ir tėvynės viltingesnę rytojų. O. Indrelienė.

PADĖKOS

— A. Janušauskienė iš Lehtės, Vokietijoje, širdingai dėkoja Kanados Lietuvių Tarybai už siuntinį, kuris jai žymiai pagelbėjo, nes jos vyras sulaužė koją automobilio nelaimėje, ir ji savo darbu turi išmaitinti šešius vaikus, o stovyklos duodamo maisto nepakanka.

— C. Viršilienė, iš Fal-linghostel, dėkodama KL Tarybai už maisto siuntinį, sako: „siuntinio atėjimas buvo kaip pasaka ar sapnas, nes nežinota, nei iš kur, nei už ką. Ypatingai buvo brangūs riebalai ir muilas“.

— Našlė Zofija Vizgirdienė, iš Sch. Gmund stovyklos, širdingai dėkoja KL Tarybai už maisto siuntinį, kuris labai laiku atėjo, ypatingai riebalai ir muilas. Ji susižeidė dešinę ranką ir negali niekur dirbti. Jos sūnus, 16 metų, taipogi negali dirbti.

— O. J. Kavaliūnas, iš Tuebingeno, savo padėkos laiške KLCT rašo: „gavome Jūsų labai vertingą siuntinį su riebalais, vertingiausiu šiose sąlygose maisto dalyku“.

— Stulgių Jonui, gyvenančiam St. Catharines, Kanadoje, dėkoja už siuntinius Polekniškio Jonas ir Jonas Juodvalkis, iš Augsburg, Vokietijoje. Jie abu pabrėžia, kad Jono Stulgio pasiaukojimas, ypač nelaimingiems, ligoniams, invalidams yra labai didelis, nes p. Stulgis per pusmetį yra išsiuntęs net 16 siuntinių.

— J. Tonkūnas, iš Kasselio, dėkodamas už siuntinį, rašo: „Prie mūsų skurdaus maisto davinio tai bus didelė šeimai parama. Mūsų vargo kelyje Jūsų parama sustiprina mus ir moraliai ir drauge įpareigoja mus glaudžiau bendradarbiauti savo tarpe ir kovoti už bendruosius tikslus.“

— Janina Sakalauskienė, iš Weiden-Hammerweg, labai džiaugiasi gavusi siuntinį, bet labai apgailestauja, kad nežino, kam už jį dėkoti.

— Aid Overseas (Inc.), 4851 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill., atlikdama įvairiausių paramą tremtiniams, gauna daug laiškų su maloniais atsiekimais apie geraširdžius amerikiečius lietuvių ir apie šios bendrovės veiklą.

„Džiaugiamės ir dėkojame gavę taip reikalingą siuntinį, o dar labiau džiaugtumėmės su savo keturiais mažyčiais, jeigu kas padėtų išvykti į USA, B. Rašymas (Eutin, Germany). Siuntinį užsakė J. Baranauskas iš Čikagos.“

„Labai dėkoju. Gavau tvarkoj, sesuo B. Balčiūnaitė (Garmisch, Germany). Siuntinį užsakė S. Balčiūnas, iš Toronto.“

„Daug ačiū. Siuntinį gavau tvarkoj, V. Petravičius (Fellbach, Germany). Siuntinį užsakė dail. P. Kiaulėnas iš S. Washtenaw Ave.“

„Gavau tvarkoj. Dėkoju Jums labai, dr. K. Alminas (Klein Wittensee, Germany). Siuntinį užsakė Tėvai Jėzuitai.“

„Gautas siuntinys buvo tvarkoj. Ačiū. V. Bakaitienė“

LIETUVAITĖMS SKAUTĖMS KANADOJE

Sveikinu Jus, mieliosios sesės, sulaukusios Kristaus gimimo šventės labai tolimame krašte.

Taikos ir meilės balandis teatskrenda į Jūsų seserišką lietuvišką būrelį ir atneša Jums ramybės valandėlę. Į Jūsų jaunas širdis Baltramiejaus žvaigždė tejpila savo kelią rodančios šviesos, džiaugsmo ir vilties neužilgo sugrįžti į savo brangią tėvynę prie savųjų gyvų, ar prie jų supiltų kapų ir išlaisvinimo ašaromis suvilgyti savo tėvų namų slenktį.

Palydinčioms į negrįžtamų dienų pasaulį 1948 metus, neatnešusius išlaisvinimo šventės, ir nuskynusius iš jų vaikinų pačius gražiausius žiedus, linkiu tais žiedais išpuošti sunkias, ilgesingas dienas iki pat tėvynės vartų. Linkiu įžengti į 1949 Metus.

į ketvirtąjį mūsų skautiško darbo ir Tėvynės didžiosios datos atžymėjimo dešimtmetį drąsiai, ryžtingai su didžiuliu atkaklumu gyventi, lietuviškai gyventi, eiti per juos lietuviškai ir laimėti.

Mes, likusios Vokietijoje, šią šventą valandą, ir visuomet, esame su Jumis kartu ir norime, kad Jūs neužmirštumėt, jog niekad jėga nėra nulemusi galutinės pergalės.

Budėkite!
J. Augustaitytė-Vaičiūnienė
Vyriausia skautininkė.

SKAUČIŲ DĖMESIUI!
Š.m. sausio mėn. 27 d. 7 val. po pietų YMCA'os patalpose (St. Catherine St. E) įvyks vyr. skaučių, skaučių ir jaun. skaučių sueiga.

Skautės prašomos aktyviai dalyvauti.
Psktn. I. Kemežytė.

MŪSŲ SPORTAS

Lietuviai nugalėjo vokiečių šachmatininkus

Schwab. Gmund stovyklos šachmatininkų komanda žaidė su vokiečių Schachverein komanda. Lietuviai rungtynės iškainamai laimėjo 5,5 — 2,5. Lietuvijų komandoje buvo: Kaunas J., Stančius J., Maželis, Kaunas K., Račkaitis, Janušas, Bulgaraukas ir Valošinas.

Lietuviai nugalėjo JAV laivyno pėstininkus

Londono lietuvių Tauro krepšinininkai dalyvauja Anglijos krepšinio pirmenybių I divizione, kuriame žaidžia 12 komandų (iš jų 4 amerikiečių). Neseniai įvykusiose pirmenybių rungtynėse prieš JAV laivyno pėstininkų komandą US Marines klubo lietuviai laimėjo pasekmę: 50 — 8. Taškus pelnė Adomavičius, Bušmanas, Razminas, Dūda, Masaitis, Stonys ir Andrius-kevičius.

Laimėtas stalo tenisas prieš čekus

Schweb. Gmund Neries klubo stalo tenisininkai turėjo rungtynes su vietinės čekų stovyklos komanda, kuri

lietuviams rungtynes pralaimėjo pasekmę 1—8.

Vladas Fijalkauskas — Argentinos čempionas
Spalio 21-23 dienomis Buenos Aires klubo „Gimnasia y Esgrima“ dengtame baseine buvo įvykdytas Argentinos žiemos plaukiojimo čempionatas „Senior“ kategorijoje, kuriame dalyvavo pirmą kartą pajėgus žymiausių šios šalies klubų.

Universiteto klubą (Club Universitario de Bs. As.) kartu su kitais plaukikais atstovavo mūsų tautietis Vladas Fijalkauskas, neseniai grįžęs iš Londono Olimpiados, kurioje dalyvavo kaip Argentinos vandensvaidžio (waterpolo) komandos narys.

Šiame žiemos čempionate Fijalkauskas pasiekė gražių vaisių, laimėdamas 100 metrų laisvą stiliaus lenktynes 1'3"9,10 laiku, kuriose nugalėjo „Hindu“ klubo ir „Gimnasia y Esgrima“ plaukikus, ir 3x100 m. estafetę, nugalėdamas stiprią „Gimnasia y Esgrima“ komandą.

Tuo būdu V. Fijalkauskas pasiekė dvigubą Argentinos čempionatą.

2450 ST. CATHERINE E. — — — MONTREAL
Viena minutė kelio nuo Lietuvių Klubu

Mike Grocery

SAV. MIKAS REINETAS TEL. CH. 0989
Alus. Didžiausias įvairių prekių pasirinkimas. Geriausia vieta siuntiniams paruošti siuntimui į Europą. Vietoje supakavimas ir pašto patarnavimas be atskiro atlyginimo.

(Uchtė, Germany). Siuntinį užsakė Miss A. Rimidaitė.
„Tariu širdingą ačiū už gausias ir naudingas dovanas. Viskas gryna, skanu maistinga, o lašūnukai taip primena Tėvynę... Margarinas mažai skiriasi nuo sviesto (vokiškas margarinas neturi nė pusės vertės). K. Karoblis (Kiel, Germany). Siuntinį užsakė A. Vaitaitis iš Čikagos.“

SIUNTINYS Nr. 2
Tik \$6.00

(su įpakavimu 10 sv.)
4 sv. KIAUL. TAUKŲ
1 sv. KAVOS pupelių
1 sv. MĖSOS
1 sv. CUKRAUS
1 sv. KAKAVOS

SIUNTINYS Nr. 3 Tik \$6
8 sv. kiaul. TAUKŲ

SIUNTINYS Nr. 4 Tik \$7.
2 sv. ARBATOS

4 sv. KIAUL. TAUKŲ
1 sv. MĖSOS
3 gab. TUAL. MUILO

SIUNTINYS Nr. 1
Tik \$10.00

(su įpakavimu 20 svarų)
5 svarai kiaulinių TAUKŲ
2 svarai KAVOS (pupelių)

5 svarai CUKRAUS
2 svarai kenuotos MĖSOS

1 svaras GRIETINĖS
1 svaras RYZIŲ
1 svaras KAKAVOS.

CRANK GRINDING CYLINDER BORING
J. Ambrasas — L. Rugienius
MONTREAL MOTOR REBUILDERS
AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS
MOTORS REBUILT & EXCHANGED
585, Prefontaine St. FRontenac 0879
corner St. Catherine

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ZINOMAS

LAI DOTUVIU

DIREKTORIUS
J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

TIK IS KANADOS SIUNCIAMI GERIAUSI MAISTO PRODUKTAI
PADEKIME BADAUJANCIAM TREMTINIUI
GERIAUSIAI JUMS PATARNAUS VALDŽIOJE REGISTRUOTA B-VĖ "HELP"

HELP priima maisto siuntinių užsakymus į visas Vakarų Europos valstybes, išskiriant USSR kontroliuojamas.

HELP patarnauja Kanados ir J.A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivininkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvienatveju persiunčia Tamstai pakvituotą orderį.

SIUSKITE LAISKA SU UZSAKYMU SIANDIEN:

(Pageidaujama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, druskuotom raidėmis. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys.)

HELP Reg'd P.O. Box 777 Place D'Armes,
MONTREAL 1, QUE., CANADA.

Paul Scherman, pasižymėjęs smuikininkas.

Lietuvis batsiuvis Toronte

Pardavinėju naujus ir taisau senus batus. Lietuviams papigintos kainos!
J. ASTRAUSKAS,
1414 Dundas St. W.
TORONTO.
Telef. KE 3881.

PHOTO CINE GRAPHIC STUDIO

656 Yonge Street, TORONTO. Tel. PRincess 2363.

Darome: Portretus, reportažines nuotraukas, techniškes nuotraukas (reklamos ir dokumentavimo reikams), perfotografuojame senus paveikslus ir darome įvairaus dydžio padidėjimus. Fotografines dokumentų kopijas (nuorašus). Specialus Leicos, Contaxo ir k. mažo formato filmų apdirbimo skyrius.

Užsakymus siųskite paštu.

Lietuviai-ės, atlinkykite

Lietuviska Svetaine

633 CHURCH AVE., VERDUN, MONTREAL
TEL. TR 0141

Lietuviškam stiliuje naujai išremontuotos patalpos, geras patarnavimas, įvairūs valgiai ir gėrimai. Savininkai: M. ŠUKYS ir P. NIAURA.

2830 ALLARD ST., Tel. TRenmore 1135
Montreal 20.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems "Drex", kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokios rūšies karpetus ir fotelius (Chestofields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširimus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pasaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas J. Matulaitis A. Majauskas

Jei Jums reikalingas elektrinis darbas šaukite

Virball Electric, Reg'd

TEL. DO. 3655

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas garantuotas — Greitas patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: STASYS VIRBALAS, TEL. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

PAIESKOJIMAI

— Juška, kilęs iš Marijampolės apskr., Sasnavos v., Lašimbūdės km. ir Žukauskas, kilęs iš Marijampolės apskr., Igliskėlių km. Abudu į Kanadą atvykę apie 1927 m., ieško: Jonas Kasakaitis, kilęs iš to pat krašto, dabar gyvenantis: Eagle Lake, Hydro Camp 2, Ont.

— Pijus Puida prašomas atsiliiepti Antanui Galinaičiui, gyv. Rolphoton, Ont., Box 144. Turiu svarbų reikalą.

— Stepas Velička, Kanadon išvykęs 1926 m., ieško: B. Katilius, Atlas Construction Co., Moor Lake, Ont.

— Antanas Virbickas iš Jurbarko v., Klišių km., ieško: Jonas Petrakis, (23) Diepholz, Litauisches Lager "B" bl. 3 c, British Zone Germany.

— Slivinskas Juozas, kilęs iš Alvito v., Paežerių km. Kanadoje gyveno apie Torontą, ieško: Zaliauskas Pranas, Burmis Logge, Alberta.

Olga Timpaitė, gyvenanti c.o. Francois Rousseau Esq., C.P 39 Beauharnois. P. Q. ieško Ramono Vabuolio, atvykusio Kanadon 1948 m. laivu "Samaria".

Praksėda Zelbaitė-Stirbienė, gyvenanti Wehnen, Post Ofen, Oldenburg i.O. — 23, Brit. Zone, Germany, ieško Uršulės Juciūtės, kilusios iš Telšių ap., Luokės val., Spukaičių km., išvykusios iš Lietuvos į Kanadą, Montreal apie 1925 m.

Ambrozaitis Juozas, gyv. Ob. b. Traunstein 13b, "Kurhaus" USA Zone, Germany, ieško Zuzanos Bernotaitės, gyvenusios Mikoliškių parap., Pažvėlsių km.

Krivicke Tadas, kilęs iš Radviliškio m., Šiaulių ap., dabar gyvenantis Anglijoje, E.V.W. Hostel, Radwinter, Nr. Saffron Walden Essex, Great Britain, ieško savo giminių, draugų bei pažįstamų Kanadoje.

Gabrielius Žemkalnis, sūnus prof. archit. Vytauto Žemkalnio, gyvenantis: Nestle's Hostel, Maffra, Vic., Australia, prašo atsiliiepti Reginai Matukaitė, dukterį Antano, gyvenusią Kaune, A. Panemurėje, į Kanadą atvykusią iš Muencheno apie 1947 m. balandžio mėn.

Kestys Jonas, kilęs iš Plaučių km., Vieksnių val., gyvenantis Anglijoje, E.V.W. Hostel, Radwinter Nr. Suffron Walden, Essex, England, ieško Šimkaus Kazio, kil. iš Mažeikių ir emigravusio Kanadon iš Freiburgo, Pundžiaus Alfonso, kil. iš Vieksnių m., emigravusio Kanadon prieš 15-20 metų.

Leonas Zigmantas, 16 Kasel-Mattenberg, DP Camp, Churchillstr. 11, USA Zone, Germany, ieško J. Murmos, kilusio iš Vieliuonių km., Igalinos val., švenčionių ap. Taip pat prašo atsiliiepti gimines ir pažįstamus, kilusius iš Daugėliškių val.

Pranas Keturka, gyv. Ingolstadt, Lith. Camp, US Zone, Germany, ieško Gricaitės Kazimieros, kilusios iš Keturvėjų km., Deltuvos val., Ukmergės apskr., atvykusios Kanadon apie 1925 m. ar kiek vėliau. (Vyro pavardė nežinoma).

Pranas Kupčiūnas, gyv. 165 Victoria St. N, Kitchener, Ont., ieško Jorū Daugirdo, atvykusio į Kanadą 1947 m., dirbusio Temagami lentpjūvėje.

Bromius Bacevičius, gyv. Hampshire, P.M.G. Camp, Tasmania — Australia, ieško Lucijono Bacevičiaus, gyvenusio Longlac, Pulp & Paper Co, Camp 21.

Noriu susirašinėti su rimta lietuvaite vedybiniu tikslu. Esu 22 metų, aukšto ūgio, brunetas, rimtai žiūrintis į gyvenimą ir negeriajį svaiginančių gėrimų. Pirmu laišku prašyčiau prisiųsti foto; aš atsilyginsiu savąja. Rašykite: A. S. Kukuraitis, 244 Drinkwater St., Sudbury, Ont.

Pasiturintis, pagyvenęs vėlynas ieško apsivesti merginos arba našlės 30-40 metų amžiaus. Rašyti šiuo adresu: J. S., Box 351, Timmins, Ont.

PARDUODAMA

labai geroje vietoje

LIETUVIŲ SVETAINĖ — RESTORANAS

Racksay Fish and Chips, 4718 Wellington Street, Verdun, Montreal, Que. Tel. YO 0294, namų TR 2622

Užsuk pailsėti ir paragauti šalto alaus į

MAPLE LEAF

670 CRAIG ST. West, MONTREAL, TEL. PL 0394

Lietuvių salūnas, alus, užkandžiai. Naujai atremontuotos patalpos.

Savininkai: Kazys KARPUS ir Aleksas NORIS.

Z. Valinskas ir T. Balnius

LIETUVIAI SIUVĖJAI

Priimame vyrų rūbų užsakymus iš savos ir klientų medžiagos. Darbas atliekamas pagal Europos ir Kanados madas, švariai ir sąžiningai.

Kreiptis darbo dienomis nuo 7 val. vak., šeštadieniais nuo 9 val. ryto.

6754 — 3rd Ave., ROSEMOUNT, Montreal 36, P.Q. TELEF. GR 4765.

Mesine ir maisto produktai

SAVININKAS JUOZAS PAPLAUSKAS

1918 Frontenac, Montreal

TEL. FA 0209

Neužmiršk Padėti Tremtiniui!

AID OVERSEAS, INC., 4851 S. ASHLAND AVE., CHICAGO 9, III.

TEL. YARDS 7-1121

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresas nesurandamas, pinigai grąžinami. Pristatymas trunka tarp 14-18 dienų. Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL.

UŽSAKANT DIDESNIUS KIEKIUS DUODAMA NUOLAIDA.

Siuntinys Nr. 1 — \$7.60

2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
2 sv. (be 2 oz.) ken. bekon.
1 dėžutė (400 gr) margar.

Siuntinys Nr. 3 — \$7.20

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 5 — \$5.50

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

Siuntinys Nr. 8 — \$2.95

4½ sv. cukraus
5½ sv. kvietinių miltų

Siuntinys Nr. 10 — \$6.80

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. pupelių kavos
1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12 — \$5.95

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
3 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus

Siuntinys Nr. 14 — \$6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. cukraus
1 sv. marmelado
1 sv. kiaulienos mėsos
2 gab. tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19 — \$9.95

4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4½ sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 21 — \$6.70

2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. pupelių kavos

1 sv. šokolado
14 oz. kondens. pieno.
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 22 — \$5.25

5 sv. grynų kiaulinių taukų
(Tik į Vokietijos Br. ir US Zonas ir eina 3-4 sav.).

Siuntinys Nr. 23 — \$6.40

5 sv. rūkytų lašinių
5 sv. pupelių kavos

Siuntinys Nr. 24 — \$11.80

5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
5 sv. pupelių kavos
2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40% riebumo

R Ū B A I

A. Vyriškas kostiumas

3½ jardų vilnonės medžiagos su visais priedais (100% Virginijos vilna) .. \$ 23.95

B. Moteriškas kostiumas

2¾ jardų vilnonės medžiagos su visais priedais (100% Virginijos vilna) .. \$ 21.95

P I N I G A I

a. Pervedami Vokietijon, iš skyrus Rusų zoną:

už \$5.00 — DM 50.00
už \$8.50 — DM100.00

b. Vokiečių banknotai:

už \$4.50 — DM 50.00
už \$8.00 — DM100.00

Montreal**Graži Sv. Elzbieta drjos vakariene**

Jau trisdešimt metų suėjo, kai Montreale veikia pašalpinė Sv. Elzbieta draugija, kuri savitarpiskai remia savo narius. Tos draugijos pirminkė p. Ona Motuzienė sako:

— Mūsų pašalpinė draugija turi dabai 98 narius, kurie per mėnesį moka po 25 centus nario mokesčio, o nelaimėje gauna: vyrui mirus išmokama 50 dol., žmonai mirus dar 25 doleriai, susirgus — 10 dol. per mėnesį. Mes kasmet rengiame metinę vakariene. Ši vakariene mums yra suaktyvinė, nes draugija mini trisdešimties metų sukaktuves. Perna buvome suruošę vakariene Parapijos naudai, o šiemet jau savo organizacijai. Gaila, — sako p. Motuzienė, — kad negera diena atsitiko, kuri sutrukdė svečius gausiau atsilaukyti.

Iš tikrųjų vakarieneje ne taip jau negausu svečių buvo, nes buvo apie 250 asmenų. Kas ypač malonu pastebėti, kad vakarieneje buvo visokių pažiūrų ir srovių žmonių, kurie tuo konkrečiai vykdo lietuvių vienybę.

Po gražios vakarienos klebonas kun. Bobinas pravedė loteriją, kuriai daiktai buvo suaukoti ir atskirų asmenų ir firmų. Kun. Bobinas su saikinga humoro doze, pajaukdamas ir paaškindamas visa per garsiakalbį, dovanas išdalino ir gražiai padėkojo aukotojams, vakarienos rengėjams ir svečiams, kurie savo atsilankymu parėmė draugiją. (jk).

Siuvėjų dėmesiai! — Montreale apylinkėse gyvenantieji lietuviai siuvėjai ir siuvėjos, kurie atvažiuoja Kanadon pagal siuvėjams atvežti schemą, sausio mėn. 22 d. 6 val vakaro, renkamės pasitarimo, lietuvių kat. parapijos salėje, 3426 Parthenais Street. Apylinkybėms neleidus pasitarime dalyvauti, informaciniu reikalu teirautis (ne darbo valandomis) telef. CA 8875, pas Pr. Paukštaitį. Injiatoriariai.

Pasitraukia "NL" administratorius

Sąlyginai perėmęs "NL" administratoriaus pareigas p. Pranas Rudinskas nuo š.m. sausio mėn. 23 d. iš tų pareigų pasitraukia.

Pakeitė adresą

Buvęs "NL" administratorius Pranas Rudinskas prašo visą asmenišką korespondenciją siųsti jam nauju adresu, būtent: 350 Seventh Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que.

Streikuoja mokytojai

Sustreikavo Montreale katalikų mokyklų mokytojai, kurie pareikalavo pakelti atlyginimą. Streiko priežastys, kiek teko patirti, ne tiek medžiaginio pobūdžio (palyginamas algų žemumas), kiek moralinio: su mokytojais neskaitoma, neišklausoma jų nuomonės ir t.t. (dp).

Nepamirškite "Aušros sūnų" spektaklio

Primenama montrealiečiams, kad ši sekmadienį, sausio 23 dieną, 4 val. p.p. Lietuvių katalikų parapijos salėje pirmą kartą vaidinami Kymanaitės-Čiurlionienės "Aušros sūnūs", kuriuos parengė KLT Montreale meno sekcija, vadovaujama p. Barausko. "Aušros sūnūs" vaizduoja tuos laikus, kai lietuviams buvo uždrausta spauda ir jie dėl jos buvo persekiojami. Labai pageidaujama, kad spektaklį pamatytų daugiausia Kanadoje gimusio ir Lietuvos nematiusio jaunimo.

Montreale Jaunuomenė — maloniai kviečiama dalyvauti LDK Vytauto klubo organizuojamame mišriame chore. Repetacijos vyks klubo patalpose — 2159 St. Catherine E. — antradieniais 7 val. 30 min. Chore ypač prašomas dalyvauti Kanadoje gimęs ir augęs jaunimas.

Statoma komedija

Sausio 29 d. 6 val. p.p. Vytauto Didžiojo klube (St. Catherine 2159) KLCT meno sekcija stato 2 veiksmų komediją "Jonas būtinioje tarnyboje". Režisuoja R. Simoniukštis.

Uždaryta naujų kanadiečių rankdarbių paroda

Kanados rankų darbų draugijos paroda, surengta naujų kanadiečių, Peel Street 2025, uždaryta sausio 15 dieną. Parodoje dalyvavo dail. A. Tamošaitienė ir dailės studija. Išstatytieji parodoje darbais buvo premijuojami. Daugiausia premijų gavo lietuvės. Dail. A. Tamošaitienės 4 sieniniai kilimai premijuoti aukščiausią premiją, 2 kaisytos prijuostės-labai gerai, vienas megztinis pirmąją premiją. P. A. Jūraitytės lėlė ir p. M. Dzetavickaitės pirštinės gavo taip pat I-ją premiją. II-ja premija premijuotas p. Pėteraitytės megztinis, p. Urbonaitės gaminta lėlė (už p. Dzetavickaitės austą prijuostę), III-ja premija — p. Steponaitytės megztinis.

Paroda tęsėsi visą mėnesį. Parodos atidarymo ir uždarymo proga parodoje studijos tautinių šoki grupė, vad. p. Kemežytės, išpildė "Kalvelį", "Rugelius" ir "Lenciūgėlį". P. A. Stravinskaitė, p. M. Pauženaite padainavo solo ir duetais lietuvių liaudies dainas.

Živilė.**Atvyksta daugiau siuvėjų**

Pirmadienį ar antradienį Montreale atvažiuoja daugiau tremtinių siuvėjų, gal 5-6 šeimos su vaikais. Kas žino laisvų butų, prašoma pranešti apie tai p. Juškevičienei: 2576 Sheppard St., telef. FR 8934. Be to, kadangi naujus ateivius reiks sušelpiti ir pinigais, tai maloniai prašomi visi pasiskolinusieji, kurie gali, grąžinti skolas.

Mėlynasj Kryžius

turėjo gražų pasisekimą, nes vienu kartu užsiregistravo apie 60 asmenų. Sekanti šios draudimo draugijos registracija bus tikėtai po šešių mėnesių.

— Montreale mokyklose uždrausta duoti vaikams šokolado pienas; vietoj jo miesto valdybos sveikatos skyrius rekomenduoja gryną pieną.

Pirmasis po 1922 metų Bulgarijos komunistų partijos kongresas praėjo sėkmingai: "Mėnulis už penkių metų pasižiūrės ir nepažins Bulgarijos..."

LIETUVIAI KANADOJE**WINNIPEGŲ ŽINIOS**

Kaip sugebėdami veikiamė. Darbas nelengvas, nes yra jį trukdančių. Vis rėlto einame pirmyn.

Susiorganizavome į KLT skyrių, kurio valdybon išrinkti: M. Januška, P. Matulionis, p. Šmaižienė, A. Urbonas ir V. Zavadskienė. Atstovu į KLT skyrių atstovų ir KLCT rinkimų suvažiavimą išrinktas žinomas Kanados lietuvių veikėjas P. Liaukevičius. Skyrius nori sujungti bendro darbo dirbti visus geros valios tautiečius ir neduoti įsigalėti vyraujamai nei politinėms, nei religinėms grupėms. Visi kviečiami dirbti bendro tautos ir Lietuvos nepriklausomybei atgauti darbo.

YMCAi pageidaujant, buvo padeonstruoti lietuvių tautiniai šokiai, o YMCAi pageidaujant buvo suruošta naujai atvykusiųjų rankdarbių parodėlė, kuri gražiai nuskambėjo per vietinę spaudą.

Kalėdose lietuvių choras buvo pakviestas koncerto į St. Bonifacio sanatoriją, kurioje dirba ir keliolika lietuvių. Koncertas pavyko. Chorą vedė R. Simonavičius, šokius — E. Klimaitė, solo dainavo E. Dauguvietytė ir R. Simonavičius.

Veiksime ir toliau, o ką įdomesnio nuveikę pranešime apie tai visiems Kanados lietuviams per "NL".

Pr.

Toronto**Toronto ruosiasi Vasario 16 iskilmem**

KL Tarybos Toronto skyriaus valdyba 16 Vasario iskilmes ruosia vasario 19 ir 20 d. ukrainiečių saleje (Bathurst 404). Vasario 19 d. 8 val. programa daugiau skiriama patiems lietuviams: numatomas pritaikytas tai dienai vaidinimas, montazas ir koncertiniu dalyku, be to, paskaita. Sekmadienį 2 val. 30 min. reprezentacinis koncertas, i kuri bus kviečiamasi ir kanadiečių svečių; numatyta ir prakalba angli kalba. Abiejų dienu programai paruošti yra sudaryta komisija, pirmininkaujama p. Dvariono; i ja ieina p.p. Orentas, Babickas, Kvecinskaitė, Narbutas, Verikaitis, Radvicius, Grikenis, Indrelliene, Jakubynas ir Uzemeckiene.

Valdyba.

Širdingas Ačiū!

Sausio 8 d. Toronto lietuvių Moteru grupe "Daina" turejo savo metinį koncertą. Kadangi "Daina" yra labdaros ir kartu kulturine grupe, tai i kvietimus programos ispildymui, malonius pasizadejimus dave visa eile žymi menininku, kuriu pasiklausyti suplauke per 500 žmonu.

Mes, rengimo komisijos narses, reiskiamė musu širdinga padėka: Op. Sol. E. Kardelienėi, sol. Scapavicienei, sol. M. Pociutei-Gendren, sol. Br. Marijosui, mergaiciui ir vyru oktetams ir ju vedėjui V. Verikaiciui, akomponiatoriams L. Pociui ir Dvarionui ir art. D. Maūrukienei uz taip grazu programos vedima.

Dekojame uz pasizadejima ir detas pastangas buti su mumis ir ligos sulaikytam sol. P. Kovelui, buti su mumis kita karta.

Dekojame visai lietuviu visuomenei, kuri teikėsi taip gausiai "Dainos" koncerta aplankyti, tuo suteikdama galimybiu daugiau siuntiniu pasiusti vargantiams tautieciams.

Atsiprasome uz nepatogumus susijusius su vietos stoka. Tiklimes, kad Jus, meli tautieciai, mus suprasite, jog turejome geriausius norus Jus gražiai priimti, tik neistengem padeties pakesti.

Aciu p-lei Sileikytei, kuri, dar taip neseniai Torontan atvykusi, jau parode savo ne tik grazius norus talkininkauti tvarkos palaikyme saleje, bet ir paruosimu ir isplatinimu geliu valsui, kas atnes grezia dali pelno.

Dar karta aciu visiems.

Rengimo komisija: Z. Uzemeckiene, E. Zikuriene, B. Navickaitė, St. Yokubyniene.

Zurnalistas J. Kardelis (dabart. "NL" red.) gavo is Vokietijos nuo Ciurlionio ansamblio vedejo ir dirigento p. Mikulskio laiska, kuriam jis praso padeti ansamblui persikelti i Kanada. J. Kardelis ta prasyma, paremdamas ji, perdave KLC Tarybai. Zonduojamos salygos, daromi zygiai.

Kanadoje, sausio men. 31 d. pradedama paskaitu serija "Vyras, ris gime buti karaliumi" (The Man born to be King). Transliacijos bus kiekviena pirmadieni iki balandzio men. 18 d. ir susides is 12 epizodu. Transliaciju stotys ir laikas: AST — 10 val., EST — 9 val., CST — 8 val., MST — 7 val. ir PST — 6 val. po pietu.

Poezokonzertas

Poezokonzertas, kuri sausio 30 d. 3 val. p.p. ukrainieciu saleje duos op. sol. E. Kardelienė ir rasytojas P. Babickas, Toronte kelia dideli susidomejima. Jau "Dainos" koncerte isparduota jam puse bilietu, o pas p. O. Indrelliene, kuri bilietus platina, is Hamiltono buvo atvyke kvietėjai, kurie poezokonzerta noretu tureti ir Hamiltone. (dp)

A. Narbuta vedamas choras paašyvena savo darba ir ruosijai Vasario 16-tos dienos minėjimui. Choras dideja ir tobuleja. A. Narbutas, pats budamas dainininkas, moka gražiai suderinti choristų balsus ir chora padaryti vienalyčiu, puikiai skambančiu. Choro dalyviai, nors daugelis turi nepalanku choro darbui savo darbo laika, bet dirba su pasiryžimu ir pasiaukojimu. (dp)

Veikia lietuviška mokykla

Toronto lietuviu parapijos saleje veikia lietuviu mokykla, kurioje mokoma lietuviu kalbos, istorijos, geografijos. Is to jau aisuku, kad si mokykla tautieciams teikia liuanistinius dalykus, kuriu jie negauna kanadiskose mokyklose. Tai yra labai svarbus dalykas, i kuri reikia atkreipti ir kitu vietovi lietuviu demesi. Pamokos mokyklose eina vakarais.

Mokykloje mokytojauja mokytojai: penktadieniais p. Matulait's ir p. Ratkevicius ir sestadieniais p. Sakauskiene. (dp)

Tautieti, ar jau turi „NL” sera?

Tik bendromis jėgomis pasta tysime didelį spausdinto žodžio rūmą Kanadoje. Geriausias kelias į jį — per "NL" šėrus-akcijas, kurios platinamos per kiekvieną Kanados Lietuvių Tarybos skyrių arba persiunčiamos tiesiogiai, prišuntus pinigų adresu:

INDEPENDENT LITHUANIA

3 Fourth Ave.,

VILLE LASALLE, MONTREAL, QUE.

Vienas šėras kainuoja \$10.00.

Jeigu pinigų už šėrus jau įmokėjai ir dar, negavęs šėrų, pakeitei savo adresą — būk malonus apie tai pranešti, nes pradedamas šėrų išsiuntinėjimas

"NL" bendrovė.

Vasario 16-tosios proga, viešuose paminėjimuose įteikime svetimtaučiams gražų jį vaizdų ALBUMĄ "Lietuva šalis Mano Brangioji" — Lithuania My Dear Country", kaip

DOVANA

Privačiai dirbantįjeji, apdo vanokite savo šeimėninkus. Su laišku siųskite vieną dolerį — albumą gausite sekančią dieną.

"ATŽALYNAS" 7655 Central St., Montreal 32, Que.

Nepriklausoma Lietuva

3 Fourth Ave, Ville LaSalle, — Montreal, Que., Canada

Telefonas: TR. 9735

Prenumerata Metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$3.00	Canada \$3.00
Užsieny 3.50	Other Countries 3.50

Paieškojimų kaina \$0.50, smulkių skelbimų — už pirmus 15 žodžių — \$0.50, toliau po 2 ct. už kiekvieną sekantį žodį. Kiti skelbimai — pagal susita

Knygų Leidykla Kanadoj "ATŽALYNAS"

GAUNAMOS

Reikalingiausios knygos

Kamantausko — "Anglų kalbos Gramatika" ...	\$0.70
Anglų kalbos Pasikalbėjimai (kišeninio form.) ..	\$0.70
Anglų kalbos Skaitymai (kišeninio form.)	\$0.50
Herlito "Anglų Kalbos Vadovėlis" (gauta mažai) ..	\$1.00
Vaižganto — "Pragiedruliai" I-II dalis	\$2.00
Vidūnas	\$0.50
Švaisto—"Paskutinį Kartą Tave Klausiu" Romanas	\$0.60
J. Baltrušaitis — "Žemės Pakopos" Poezija	\$0.50
Aistija — Kišeninis Kalendorius. Kieti apdarai ...	\$0.50
J. Miškinis — "Žmogaus Kūnas ir Higiena"	\$0.80
A. Giedrius — "Tėvelio Pasakos". Iliustruota	\$0.50
Kultūros žurnalas "AIDAI" Nr. 18. Iliustruotas	
Skirtas Mažajai Lietuvai	\$0.60
Kultūros žurnalai: "GINTARAS" antrosios knygos ir "ŽINGSNIAI" nr. kaina \$0.50.	

B. Babrauskas. "LIETUVOS KELIU" I ir II dalis. Didelis formatas, 362 pusl. Vertingiausias mūsų liaudies ir žymiųjų rašytojų darbų rinkinys. Kiekvienam išeiviui įsigytina knyga. Kaina I-II dal.	\$1.60
Alė Rūta-Nakaitė. "LIKIMO KELIU". Pirmoji žinomos rašytojos rinktinių novelių knyga	\$0.80
J. Švaistas. "SIELA LAGAMINE". Iš nepriklausomybės laikų pažįstamo rašytojo naujausios novelės	\$0.80
LIETUVA, ŠALIS MANO BRANGIOJI". Lietuvos vaizdų albumas su paaiškinimais anglų kalboje. Tinkamas kaip reprezentacinė dovana svetimtaučiams. Gražus stalo papuošalas	\$1.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Keturių spalvų. Vidutinis formatas	\$0.30
Tautos Zenklas VYTIS. Kambrinis formatas. (26 x 33 cm.)	\$0.30

Dar šiandien su laišku siųskite ir pinigus. Pageidaujamas knygas gausite sekančią dieną. Rašykite:

"ATŽALYNAS" 7655 Central St., Ville Lasalle, Montreal 32, Canada.